

IDEJAS LABĀKAI EIROPAI

EIROPAS PARLAMENTS
STRASBŪRA, 9.–11. MAIJS

Ziņojums par pasākumu EYE2014

Ziņojumu sagatavoja Eiropas Jaunatnes prese
ar Eiropas Jaunatnes foruma komentāriem

LV

- Priekšvārdi 5. lpp.
- Idejas labākai Eiropai. Ziņojums par pasākumu EYE2014 7. lpp.

I. Jauniešu bezdarbs

- Jaunas iespējas jauniešiem, kuru rīcība ir ierobežota, — Eiropas Jaunatnes preses ziņojumi 11. lpp.
- Domas ārpus rāmja — jauno dalībnieku ierosinājumi 15. lpp.
- Kvalitatīvas darbavietas visiem — Eiropas Jaunatnes foruma komentārs 16. lpp.

II. Digitālā revolūcija

- Interneta nākotne — Eiropas Jaunatnes preses ziņojumi 19. lpp.
- Domas ārpus rāmja — jauno dalībnieku ierosinājumi 25. lpp.
- Interneta nākotnes veidošana — Eiropas Jaunatnes foruma komentārs 26. lpp.

III. Eiropas Savienības nākotne

- Vai jaunā paaudze var nodrošināt labāku nākotni? Eiropas Jaunatnes preses ziņojumi 29. lpp.
- Domas ārpus rāmja — jauno dalībnieku ierosinājumi 35. lpp.
- Stiprāka un demokrātiskāka Savienība — Eiropas Jaunatnes foruma komentārs 36. lpp.

IV. Ilgtspēja

- Ilgtspējīga uzņēmējdarbība un dzīvesveids — Eiropas Jaunatnes preses ziņojumi 39. lpp.
- Domas ārpus rāmja — jauno dalībnieku ierosinājumi 43. lpp.
- Ilgtspējīga nākotne ir jauniešu ietekmes joma — Eiropas Jaunatnes foruma komentārs 44. lpp.

V. Eiropas vērtības

- Vai pasaules tirgus dalībnieks ir taisnīgs tirgus dalībnieks? — Eiropas Jaunatnes preses ziņojumi 49. lpp.
- Domas ārpus rāmja — jauno dalībnieku ierosinājumi 53. lpp.
- Līdzdalība, iekļaušana un jauniešu tiesības — Eiropas Jaunatnes foruma komentārs 54. lpp.
- Idejas šodien, rīcība — rīt. Jaunieši labākai Eiropai 57. lpp.
- Fakti un skaitļi 59. lpp.

Eiropas Parlamenta 7. sasaukuma
priekšsēdētāja vietnieku, kas ir atbildīgi par
komunikācijas jautājumiem,

Anni Podimata un Othmar Karas priekšvārds

Eiropas Jaunatnes dienas (EYE 2014) bija līdz šim nepieredzēts pasākums. Pirmo reizi savā vēsturē Eiropas Parlaments atvēra durvis tūkstošiem jaunu cilvēku no visa kontinenta un aicināja viņus izklāstīt savas domas par Eiropu un tās nākotni. Neierastā veidā EYE pasākumos lomas bija mainītas — EP deputāti klausījās, bet uzstājās jaunieši.

Trīs dienas ilgušā pasākuma laikā jaunieši nāca klajā ar visdažādākajiem viedokļiem, bet to visu centrā bija vēlme pēc pārmaiņām un inovācijām. Mēs esam pārliecināti, ka daudzas no paustajām idejām dos vielu pārdomām kā jaunajiem deputātiem, tā tiem EP deputātiem, kuri ievēlēti atkārtoti. Mēs esam pārliecināti, ka šis bija tikai sākums auglīgam dialogam un ka šis bija pirmais no daudz Eiropas Parlamenta organizētajiem EYE pasākumiem. Tagad ir jauno deputātu ziņā uzņemties iniciatīvu un turpināt dialogu ar Eiropas jauniešiem.

Eiropas Parlamenta ģenerālsekretāra Klaus Welle priekšvārds

EYE 2014 bija ļoti izdevies pasākums. Šī ziņojuma autori, kas pārstāv Eiropas Jaunatnes presi, ir izveidojuši ārkārtīgi labu kopsavilkumu, kurā atspoguļota milzīgā ideju daudzveidība, ko nedēļas nogalē, kurā norisinājās EYE, pauda jaunieši no visas Eiropas.

EYE panākumu pamatā lielā mērā ir Parlamenta politisko vadītāju vēlme uzņemties rīkot šo pasākumu, to Parlamenta dienestu darbs, kuri nodrošināja, ka tas var notikt, kā arī mūsu partneru atbalsts, daudzo brīvprātīgo veikums un, protams, pašu dalībnieku entuziasma pilnā iesaistīšanās EYE satura veidošanā no sākuma līdz beigām.

Absolūtais vairākums no dalībniekiem, kuri atbildēja uz jautājumiem intervijās vai aizpildīja anketu internetā, pauda vēlmi, lai EYE kļūtu par regulāru pasākumu. Parlamenta vadība ir sadzirdējusi šo vēlmi un nolēmusi, ka EYE ir jāklūst par regulāru komponentu atklātā un pastāvīgā divvirzienu komunikācijā starp EP deputātiem un jauniešiem, kā arī par platformu, kurā jaunie eiropieši var apmainīties viedokļiem.

Idejas labākai Eiropai. Ziņojums par pasākumu EYE2014

Vai mēs dzīvojam labākā Eiropā? Kopš Otrā pasaules kara beigām ir pagājuši gandrīz 70 gadu, un Eiropas valstis vieno godbijīgas un miermīlīgas kaimiņvalstu attiecības, kuru pamatā ir vienota, ES dalībvalstīs integrēta politiskā sistēma. Bet vai Eiropas iedzīvotāji to novērtē? Kādi ir Eiropas jaunās paaudzes priekšlikumi Eiropas projekta turpmākai attīstībai?

Strasbūrā no 2014. gada 9.–11. maijam notika Eiropas Jaunatnes dienas (EYE), ko organizēja Eiropas Parlaments (EP) ciešā sadarbībā ar Eiropas Jaunatnes forumu (YFJ) un vēl deviņiem līdzdalībniekiem. Eiropas Jaunatnes dienās piedalījās vairāk nekā 5500 jauniešu vecumā no 16 līdz 30 gadiem no visām ES dalībvalstīm un citām valstīm, lai rastu atbildes uz minētajiem jautājumiem, apmainītos ar idejām un pārrunātu jauniešu redzējumus, kas veidotu labāku Eiropu. Eiropas Jaunatnes dienu norises laikā notika vairāk nekā 200 dažādu aktivitāšu, un šajā pasākumā piedalījās apmēram 500 runātāju, organizatoru un koordinatoru, kā arī Eiropas Parlamenta deputāti. Šajā pasākumā uzmanība tika pievērsta piecām galvenajām tēmām — jauniešu bezdarbs, digitālā revolūcija, Eiropas Savienības nākotne, ilgtspēja un Eiropas vērtības.

Tika organizētas dažādas aktivitātes un dalībnieki, runātāji un EP deputāti varēja brīvi un rezultatīvi apspriesties, kā arī notika apspriedes, debates, jautājumu un atbilžu sēdes, semināri un dažādas lomu spēles, kuru gaitā dalībnieki varēja iejusties Eiropas Parlamenta deputātu lomā, lai labāk saprastu, kā notiek darbs ES.

Īstenojot īpašo programmu „Euroscola”, vairāk nekā 600 skolēnu no dažādām Eiropas skolām vienu dienu pildīja EP deputātu pienākumus,

apsprieda jautājumus saistībā ar neskaidro Eiropas nākotni, strādāja komitejās, ierosināja dažādus priekšlikumus par daudzām tēmām, sākot ar aktīvu pilsoniskumu un beidzot ar atjaunojamo enerģiju un jauniešu bezdarbu, kā arī balsoja par sarežģītiem jautājumiem, piemēram, par to, kurai valodai būtu jābūt Eiropas Parlamenta oficiālajai valodai, kā arī par euro ieviešanu un saviem priekšlikumiem.

Līdzdalība novatoriskos pasākumos, piemēram, ideju apspriešanā un ideju laboratorijās pilnīgi mainīja priekšstatu par tradicionālo lomu sadalījumu, jo politikas lēmējpersonas uzklausa jauniešu idejas, nevis tikai izteica savu viedokli. Tādējādi jauniešiem tā bija nozīmīga iespēja sniegt ieguldījumu, izklāstot savas idejas.

Ziņojuma ievads

Jaunieši jauniešiem

Tā kā šis pasākums bija organizēts jauniešiem, bija ļoti svarīgi, lai EYE plānotu un vadītu jauniešu un jauniešu organizācijas. Lai jau pasākuma organizēšanas pašā sākumā iesaistītu jauniešus, Eiropas Parlaments sadarbojās ar Eiropas Jaunatnes forumu — Eiropas jauniešu organizāciju platformu.

Eiropas Jaunatnes forums ierosināja Eiropas Jaunatnes dienās rīkot jauniešu festivālu „YO!Fest”. „YO!Fest” ir Jaunatnes foruma organizēts ikgadējs publisks politisks festivāls, kur jauniešiem ir iespēja paust savu viedokli. Šajā festivālā notiek politiskas debates, semināri un dažādas aktivitātes, tostarp bezmaksas koncerti un kultūras un sporta pasākumi..

Eiropas Jaunatnes dienu norises laikā Eiropas Parlamenta ēkas priekšā tika izveidots „YO!Village” ciemats, kur varēja uzzināt par dažādiem politiskās līdzdalības veidiem. Festivālā „YO!Fest” piedalījās jauniešu organizācijas no visas Eiropas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un korporatīvie līdzdalībnieki, rīkojot dažādas aktivitātes, veidojot interaktīvus standus un radot enerģisku gaisotni „YO!Village” ciematā. Vienlaikus ar spraigām debatēm par dažādām tēmām, piemēram, par priekšlikumu atļaut vēlēšanās piedalīties jauniešiem no 16 gadu vecuma, kā arī par dažādiem diskriminācijas veidiem un jauniešu darba un jauniešu kooperatīvu nozīmi, varēja klausīties dzīvo mūziku un skatīties teātra un cirka izrādes. Neformālās izglītības pasākumi notika vairākās vietās „YO!Village” ciematā, kur dalībnieki un apmeklētāji varēja uzzināt, kā notiek darbs Eiropas iestādēs, kā arī par kampaņām un 50 organizācijām, kas bija pārstāvētas Eiropas Jaunatnes dienās.

Bez tam Eiropas Jaunatnes dienu pasākuma gaitā daudzo jauniešu grupu dalībnieki varēja rīkot seminārus vai sniegt mākslinieciskus

priekšnesumus. Neformālā un radošā gaisotnē jaunieši varēja piedalīties semināros, vērot mākslinieciskus priekšnesumus (dejas, koncertus, teātra izrādes un citus priekšnesumus) un iesaistīties dažādās citās interesantās aktivitātēs EYE 2014 norises laikā (piemēram, spēlēt digitālo spēli iDance vai galda spēli Eurocracy un EuroCulture).

Atklāts un iekļaujošs pasākums

Viens no svarīgiem Eiropas Jaunatnes dienu mērķiem bija uzrunāt pēc iespējas dažādus iedzīvotājus, nevis tikai oficiāli reģistrētos pasākuma dalībniekus.

Festivāla „YO!Fest” norises gaitā notika publiski koncerti Strasbūrā un Vakenā, un tādējādi Eiropas Parlaments un Jaunatnes forums papildus reģistrētajiem 5500 dalībniekiem piesaistīja vēl 4500 apmeklētāju. Šie koncerti bija lieliska iespēja uzrunāt vietējos Strasbūras iedzīvotājus un tos jauniešus, kuri neinteresējas par EP darbu, kā arī, motivēt daudzus dalībniekus piedalīties citos festivāla „YO!Fest” pasākumos. Bez tam dažādas EYE aktivitātes un izrādes, kas notika Strasbūrā, kas ir EYE pasākuma oficiālais līdzdalībnieks, palīdzēja satuvināties ar vietējiem iedzīvotājiem.

Surdotulkojums EYE2014 pasākumā

Tie jaunieši, kuri nevarēja klātienē piedalīties EYE 2014, varēja piedalīties un notiekošo vērot tiešsaistē. Daudzas Eiropas Jaunatnes dienu aktivitātes, piemēram, daudzas paneļa apspriedes, varēja vērot tiešsaistē, un ieraksti tika publicēti mikroblogošanas vietnē Twitter, nodrošinot skatītājiem vēl vienu veidu, kā iesaistīties, lai tie, kuri nevarēja klātienē piedalīties šajā pasākumā, varētu uzdot jautājumus un paust savu viedokli. Izmantojot aktīvus sociālos plašsaziņas līdzekļu kanālus, apspriedes varēja turpināt arī pēc sanāksmes un pēc Eiropas Jaunatnes dienu beigām. Timeklā vietnes un sociālos plašsaziņas līdzekļus izmantoja pirms un pēc Eiropas Jaunatnes dienām, kā arī to norises laikā, lai apspriestu jauniešiem aktuālas problēmas un lai jaunieši varētu piedalīties politiskajos procesos, paust savu viedokli un apspriesties ar citiem jauniešiem un Eiropas līderiem. Trīs dienās Twitter tīmekļa vietnē ar atsauci #EYE2014 un #YOFest tika publicēti 12 000 ierakstu.

Jauniešu līdzdalība labklājības veicināšanai Eiropā

Eiropas Jaunatnes dienu galvenais mērķis bija apliecināt, ka jaunieši vēlas palīdzēt veidot labāku nākotni un pārticīgāku, iekļaujošāku, novatoriskāku un ilgtspējīgāku Eiropas Savienību un ka viņiem ir ļoti labas idejas, kā to panākt. Eiropas Jaunatnes dienās jaunieši labprāt dalījās ar idejām, un daudzi dalībnieki izteica vēlēšanos aktīvāk piedalīties ES lēmumu pieņemšanas procesā. Eiropas Jaunatnes foruma priekšsēdētājs Peter Matjašič norādīja:

„Mūsdienās jauniešiem pārāk bieži pārmet to, ka viņi neinteresējas par politiku un ka viņiem trūkst motivācijas piedalīties vēlēšanās. Tomēr šajā pasākumā piedalījās ļoti ieinteresēti un aizrautīgi jaunieši, kas pārstāv dažādas politiskās grupas vai kas nepieder nevienai

politiskajai grupai, un viņiem bija lieliskas idejas [...]. Pārsvārā jaunieši vēlas, lai Eiropas līderi uzklausa viņu viedokli uzmanīgi un precīzi.”

Šo ziņojumu sagatavoja Eiropas Jaunatnes prese kopā ar Eiropas Jaunatnes forumu, lai apkopotu jauniešu idejas un nodrošinātu to popularizēšanu. Ziņojumā ir iekļauti Eiropas Jaunatnes dienu reportieru raksti par dažādām Eiropas Jaunatnes dienu aktivitātēm.

Izglītības, kultūras, daudzvalodības un jaunatnes lietu komisāre Andrula Vasiļiņa apspiecē par Erasmus+ programmu

Jauniešu bezdarbs. Jaunas iespējas jauniešiem, kuru rīcība ir ierobežota

Eiropas Jaunatnes dienās piedalījās daudz jaunu, izglītotu jauniešu, kuriem nav darba. Nazan Gödkemir, televīzijas kanāla ARTE „Beat Box Europe — The art of staying” vadītāja jautāja: „Cik no jums pašlaik ir bez darba vai strādā nepilnas slodzes darbu?” Pirmie jaunieši atsaucās jau pēc dažām sekundēm. Daudziem pasākuma dalībniekiem ir laba augstākā izglītība, viņi ir pavadījuši semestri, mācoties ārzemēs, stažējušies un strādājuši bez atlīdzības, viņi pārvalda vairākas valodas un vēlas strādāt citā valstī, nevis savā izcelsmes valstī. Atsaucās apmēram trešdaļa klātesošo, kuriem pēdējā gada laikā bija grūti atrast darbu vai kuri pašreiz ir bezdarbnieki.

Tas nozīmē, ka jauniešu bezdarbs ir ļoti nopietna problēma eurozonā, un saskaņā ar Eurostat datiem 2014. gada februārī 22,9 % jauniešu bija bezdarbnieki. Ir jāņem vērā tas, ka dalībvalstīs jauniešu bezdarba līmenis un iemesli atšķiras un tāpēc, visticamāk, nav viena Eiropas risinājuma, kas ir piemērots visām Eiropas dalībvalstīm, un Eiropas Jaunatnes dienu norises laikā tas tika minēts daudzās debatēs. Grieķijā 56 % jauniešu ir bezdarbnieki, Horvātijā — 49 % jauniešu, bet Vācijā — tikai 7,8 % jauniešu (zemākais jauniešu bezdarba līmenis ES dalībvalstīs), un tas nozīmē, ka dažādās Eiropas valstīs situācija jauniešu bezdarba jomā atšķiras.

Jauniešu bezdarbs Eiropas Savienībā

Tomēr jauniešu bezdarbs ir nopietna problēma visās Eiropas valstīs, un to apliecina situācija Vācijā un Spānijā. Eiropas Jaunatnes dienu norises laikā ļoti bieži tika minēta situācija Spānijā, kur ļoti mainās iedzīvotāju sastāvs, jo jaunieši izceļo no valsts, lai meklētu darbu citās valstīs. Paneļa apspriežu referents un Spānijas jauniešu attīstības organizācijas „Juventud Sin

Futuro” aktīvists Eric Labuske apzinās, kādas ir masveida emigrācijas sekas. Viņš apgalvoja:

„Spānijas iedzīvotāji dodas uz citām valstīm labākas dzīves meklējumos.”

Viņš arī minēja to, kāpēc viņš savu uzņēmumu dibināja Francijā, nevis Spānijā:

„Spānijā pašnodarbināti var būt tikai bagāti jaunieši, bet Francijā pašnodarbināto izdevumi ir mazāki.”

Daudzi jaunieši no Spānijas dodas arī uz Vāciju, kur ir mazāks bezdarba līmenis, kur ir augoša ekonomika un kur daudzi cer piepildīt savu sapni par labāku dzīvi. Tomēr pašreiz Vācija pārtrauca vienu nodarbinātības programmu, ar kuras palīdzību darbu ārzemēs atrada Eric Labuske un citi jaunieši. Vairāki simti un, iespējams, tūkstoši, jauniešu no tām ES dalībvalstīm, kur situācija ir nelabvēlīgāka, Vācijā piedzīvoja vilšanos, jo Vācijas valdība vairs nepieņem pieteikumus līdzdalībai programmā „The Job of My Life”, kuru bija paredzēts īstenot līdz 2018. gadam. Šī iniciatīva bija neveiksmīga, jo tai pietrūka līdzekļu, un pieteikumus līdzdalībai šajā programmā iesniedza ļoti

daudzi iedzīvotāji no visām Eiropas dalībvalstīm. Tas nozīmē, ka migrācija nevar atrisināt jauniešu bezdarba problēmu un ka ar jauniešu bezdarbu saistītas problēmas jārīšina katrā dalībvalstī.

Kā novērst prasmju trūkumu?

Viena no problēmām ir tā, ka dalībvalstu izglītības sistēmas nenodrošina darba tirgū vajadzīgo prasmju apmācību, un tāpēc pastāvīga prasmju trūkuma dēļ daudzās Eiropas valstīs dažādos amatos trūkst darbinieku. Dažādu nozaru speciālisti, kas piedalījās Eiropas Jaunatnes dienās, brīdināja, ka prasmju neatbilstības jomā situācija pasliktinās, un tas apdraud jauniešu darba iespējas nākotnē. Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda (Eurofound) pārstāve Anna Ludwinek minēja, ka jaunieši vēlas zināt, kādas prasmes ir vajadzīgas, lai iekļautos darba tirgū, un uzsvēra:

„Gan jauniešiem, gan nozaru pārstāvjiem ir svarīgi zināt, kādas prasmes ir nepieciešamas.”

„Diemžēl izglītības veidotāji nesaprot, cik nopietna ir šī problēma.”

Bulgārijas un Rumānijas Eiropas universitāšu centra (BRIE) pārstāves Boryana Stancheva un Eva Parvanova organizēja semināru, lai risinātu šo problēmu. Viņas vēlas izveidot Eiropas sistēmu, lai apkopotu darba tirgū vajadzīgās prasmes (FORCES). Boryana Stancheva uzskata, ka tas ir svarīgi studentiem visā Eiropas teritorijā, un norādīja:

„Šīs sistēmas mērķis ir regulēt prasmes, kas ir vajadzīgas darba tirgū, lai studenti zinātu, kādas prasmes apgūt, un lai tas nebūtu tikai vispārīgs apraksts, ko katrs darba devējs nosaka atšķirīgi. Turklāt uzskatām, ka būtu ideāli, ja šī sistēma tiktu izmantota, veidojot augstākās izglītības iestāžu studiju programmu saturu.”

Daži uzskata, ka vajadzīgo prasmju problēmu var atrisināt, nosakot kopīgus mērķus izglītības jomā visā ES, un šo priekšlikumu atbalsta arī Francijas Sociāldemokrātu partijas Eiropas Parlamenta deputāte Catherine Trautmann, kura norādīja:

„Ir svarīgi galvenokārt īstenot vairākus kopīgus mērķus izglītības jomā visā Savienībā, ņemot vērā prasmes, kas ir vajadzīgas, lai iedzīvotāji varētu iekļauties darba tirgū.”

Tomēr atšķiras politikas lēmējpersonu un jauniešu aktivistu viedoklis par to, kā piemērotāk atrisināt prasmju trūkuma problēmu, un skeptiķi brīdina par iespējamām sekām saistībā ar pārmērīgu paļaušanos uz ES izglītības un apmācību politikas nostādņēm. Eiropas politikas pētījumu centra (CEPS) pētnieks Mikkel Barslund minēja, ka saistībā ar izglītības politiku vairākums dalībvalstu nevēlas dalīt atbildību ar Briseli, un piebilda:

„Uzskatu, ka cilvēkiem ir pārāk lielas ilūzijas par to, ka šo problēmu var atrisināt ES līmenī. Dalībvalstis nevēlas sadarboties un veidot kopīgu izglītības politiku.”

Programmas, kas veicina pieredzes iegūšanu

Jaunieši, kurus uztrauc tas, ka ES nevar pietiekami ietekmēt izglītības sistēmas un ka

dalībvalstis nevēlas mainīt pašreizējo sistēmu, rīkojas proaktīvi un paši meklē risinājumus.

Agrosas jauniešu grupa no Kipras, kas Eiropas Jaunatnes dienu norises laikā organizēja interaktīvu semināru, uzskaitīja trīs galvenos veidus, kā jaunieši var iesaistīties un uzlabot savas iespējas atrast darbu. Tie ir līdzdalība Eiropas līmeņa programmās, brīvprātīgais darbs un mūžizglītība.

Apvienotās Karalistes pārstāvis Alexis Orias norādīja: „Izglītība ir ļoti svarīga, tomēr ne visi augstskolu absolventi var atrast darbu. Pašlaik augstākā izglītība ir pieejama visiem, un tāpēc konkurence ir ļoti liela. Tāpēc ir jāpēta tas, kas cilvēku patiesi aizrauj, bet pašreizējā izglītības sistēma nav veidota tā, lai jaunieši zinātu, kā to panākt un kā iegūt darbu.”

Daudzos Eiropas Jaunatnes dienu semināros un ideju laboratorijās tika atbalstīta augšupēja pieeja, kas paredz, ka jaunieši var paust savu viedokli par izglītības un darba programmu izstrādi un saturu. Organizācijas „Nationale Jeugdraad” pārstāvis Sebastiaan Rood uzskata, ka šo problēmu var atrisināt tikai, iesaistot jauniešus:

„Svarīgi ir nevis tikai apspriesties ar jauniešiem, bet ļaut jauniešiem darboties arī izglītības iestāžu valdē, jo pašlaik viņi nevar ietekmēt programmu saturu.”

Iekļaušana — ES programmu nozīmīga daļa

Lai gan minētos priekšlikumus var veiksmīgi īstenot, tomēr ir jāņem vērā, ka šāda politika parasti arī veicina sociālo stratifikāciju. Lai gan brīvprātīgais darbs veicina personisko izaugsmi un palīdz veidot kontaktus, daudziem jauniešiem tam nepietiek laika vai citu līdzekļu. Tas attiecas arī uz iespējām programmā

„Erasmus+”, jo stipendija parasti nesedz visus izdevumus, kas saistīti ar mācībām vai brīvprātīgo darbu ārzemēs, un tāpēc dalībnieki bieži izmanto personīgos ģimenes līdzekļus. Ar izglītību vienmēr ir bijušas saistītas dažādas izmaksas, un pašlaik, kad ir augsts bezdarba līmenis un kad cilvēki saņem mazas algas, daudzas ģimenes nevar atbalstīt bērnu izglītību. OBESSU darba grupas pārstāve Slovēnijā Jana Sikorska uzskata, ka braucienu uz skolu izmaksas un izmaksas par projektiem un mācību materiāliem, bieži pārsniedz 1000 euro gadā. Radka Pudilova norādīja:

„Ir jānoskaidro, kā veidot pēc iespējas iekļaujošākas Eiropas Savienības īstenotās programmas un piedāvātās iespējas, jo pretējā gadījumā jauniešu iespējas iegūt darbu būs atkarīgas tikai no veiksmes vai labiem sakariem.”

Digitalizācijas attīstība visās profesionālajās nozarēs rosina vēl vienu jautājumu attiecībā uz prasmēm, proti, ko darīt, ja cilvēki nevar apgūt visas iepriekš minētās prasmes un ja pēc tam viņi nespēj pielāgoties ātrākai un sarežģītākai darba videi? Eiropas Komisija ir aplēsusi, ka 2015. gadā Eiropā būs gandrīz miljons brīvu darbavietu, jo darba devēji nevar atrast darbiniekus ar digitālajām prasmēm. Saskaņā ar Digitālās programmas rezultātu apkopojumu to darbavietu skaits, kur ir vajadzīgi speciālisti ar digitālajām prasmēm, pieaug par vairāk nekā 100 000 darbavietu gadā, bet absolventu skaits IT specialitātē un kvalificētu darba ņēmēju skaits IT nozarē ir nepietiekams. Viena problēma ir tā, ka pašlaik daudzi jaunieši ar augstāko izglītību ir bezdarbnieki, tomēr tā var būt pagaidu situācija un laika gaitā tā var mainīties. Nepietiekama uzmanība tiek pievērsta citai problēmai, kas var radīt daudz nopietnākas sekas, proti, vidēji kvalificētiem fiziskā darba ņēmējiem, kuru iespējas Eiropas darba tirgū ir ierobežotas.

Sociālās nevienlīdzības izpratnes nozīmīgums

Eiropas Jaunatnes dienās daudzi Eiropas Parlamenta deputāti daudz runāja par to, cik bīstamas ir ekstrēmistu partijas un cik svarīgi ir piedalīties vēlēšanās, neapzinoties, ka viņi uzrunā nepareizo auditoriju. Parasti šādos pasākumos piedalās iedzīvotāji, kurus politika interesē vairāk nekā vidējo Eiropas iedzīvotāju. Daudzi dalībnieki bija neapmierināti ar to, ka pašreizējā situācija ir bezcerīga, un Ungārijas pārstāve Mercedesz Oszlanczi norādīja, ka:

„Ir pieejami daži risinājumi, piemēram, garantija jauniešiem un ar universitāti saistīti pakalpojumi studentiem, tomēr, manuprāt, tas ir nepietiekami, lai atrisinātu šo problēmu, tomēr Eiropas Jaunatnes dienu dalībnieki ir labākā situācijā.”

Eiropas Savienība īsteno vairākas programmas jauniešiem, jauniem darba ņēmējiem un uzņēmējiem, tomēr ir jāņem vērā to grupu intereses, kuras ekonomikas krīzes apstākļos vairāk ietekmē ekstrēmistu partiju vienkāršie saukļi. Tāpēc, lai novērstu jauniešu bezdarbu, ir jāsaprot pieaugošā sociālā nevienlīdzība starp ES dalībvalstīm un katrā dalībvalstī, nevis tikai jārunā par individuālu prasmju trūkumu.

Bezdarbu būtiski veicināja ekonomikas lejupslīde 2008. gadā, tomēr bezdarbnieku skaits kļūst lielāks, lai gan ekonomikas problēmas ir mazinājušās. Ir labi jāpārzina šī problēma, lai to atrisinātu un lai turpmāk novērstu jauniešu bezdarbu.

Lietuvas pārstāve Agne Paksyle uzskata, ka pamatproblēma ir nepietiekama sadarbība starp valdībām, izglītības sistēmām, darba devējiem un jauniešiem:

„Vērojama liela plaisa starp izglītības veidotājiem un darba devējiem, un tāpēc rodas neatbilstība starp to, kādas prasmes ir

Uzstājas Eiropas profesionālo cirka skolu federācijas pārstāvji

iedzīvotājiem un kādas pieprasa darba devēji. Augstskolā un universitātē studenti apgūst akadēmiskas zināšanas, bet neiegūst praktisku pieredzi. Ierosinu izveidot visaptverošu, viegli pieejamu un saprotamu informācijas sistēmu, kurā ir sniegta visa jauniešiem vajadzīgā informācija, proti, par karjeras iespējām, darbavietu prognozēm, pieprasījumu darba tirgū un darba devēju apmierinātību ar dažādu studiju programmu absolventiem.”

Domas ārpus rāmja — jauniešu bezdarbs

Daži piemēri, kas ilustrē idejas, ar kurām dalījās jaunieši un kas tika apspriestas EYE pasākumos:

Jauns Māršala plāns Eiropai.

Atjaunošanas plāns, kas paredz līdz 2 % no ES IKP izmantot atbalstam jauniešiem un jaunu darbavietu izveidei.

Publiskie ieguldījumi.

ES atbalsts pētniecībai un darbavietu izveidei zaļās ekonomikas jomā.

Stipendijas izglītībai.

Pieklūve bezmaksas kvalitatīvai formālai un neformālai izglītībai visiem iedzīvotājiem un visaptverošas stipendijas izglītībai, jo īpaši bērniem no maznodrošinātām ģimenēm.

Pamata ienākumi.

Piešķirt beznosacījumu pamata ienākumus, sākot ar dzimšanas brīdi līdz mūža nogalei. Līdzvērtīgas minimālās algas noteikšana visās ES dalībvalstīs.

Mobilitāte.

Uzlabot jaunās paaudzes mobilitāti, nodrošinot papildu un piemērotāku valodu apmācību, visām Eiropas augstākās izglītības iestādēm nosakot obligātu prasību studentiem gadu studēt apmaiņas programmā ārzemēs un palielinot finansējumu studentu apmaiņas programmām, uzlabojot diplomu un sertifikātu atzišanas sistēmu un veicinot darbinieku apmaiņas programmas starp uzņēmumiem Eiropas Savienībā, lai Eiropas jaunieši apgūtu starpkultūru un valodas prasmes, kas ir svarīgas, lai konkurētu globalizētajā ekonomikā.

Izglītības sistēmas.

Saskaņot studiju programmas visā Eiropā, noteikt vienotus mērķus izglītības jomā ES un ieviest duālās izglītības sistēmas visā Eiropā, lai veidotu ciešākas saiknes starp izglītību un darba tirgu.

Stažēšanās datubāze.

Centrāleiropas stažēšanās datubāze (ar iespēju sniegt atsauksmes un novērtējumu, lai salīdzinātu un informētu par stažēšanās kvalitāti).

Finansiāli stimuli.

Finansiāla atlīdzība uzņēmumiem, kuros strādā mazāk nekā 25 darbinieki, nodokļu atvieglojumi maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Līdztiesība.

Ar darba devēja starpniecību sodīt par visiem diskriminācijas veidiem (rases, dzimuma un citu iemeslu dēļ).

Publiskie ieguldījumi.

Papildu atbalsts jauniem uzņēmumiem un jauniem kooperatīviem, piemēram, nodokļu atvieglojumi vai konsultācijas stratēģijas jomā.

Kvalitatīvas darbavietas visiem

– Eiropas Jaunatnes foruma komentārs

ES 2014. gada februārī apmēram 5,4 miljoni jauniešu, kas ir jaunāki par 25 gadiem, bija bezdarbnieki, un tas ir 22,9 % no visiem jauniešiem¹. Jauniešu bezdarba krīze būtiski ietekmēja jauniešus un sabiedrību, kurā viņi dzīvo. Jauniešu nabadzības un sociālās atstumtības līmenis paaugstinās un palielinās risks, ka jauniešiem būs jāstrādā mazkvalificētos un nestabilos darbos. Noslēdzot pagaidu līgumu, Eiropā strādā 42 % jauniešu un 11 % pieaugušo darba ņēmēju². Turklāt jaunieši darba tirgū bieži cieš no aizspriedumiem un diskriminācijas. Dažās ES dalībvalstīs atšķiras jauniešu tiesības minimālās algas un sociālās aizsardzības jomā, salīdzinot ar vecākiem iedzīvotājiem.

Lai atrisinātu jauniešu bezdarba krīzi, nedrīkst pieļaut, ka jauniešiem ir jāsamierinās ar jebkādu darbu. Tiesības uz pienācīgu darbu un aizsardzību pret bezdarbu ir cilvēka pamattiesības, un iespēja strādāt kvalitatīvu darbu ir svarīga, lai jaunieši būtu neatkarīgi un varētu pilnvērtīgi iekļauties sabiedrībā.

Eiropas Jaunatnes dienas un jauniešu bezdarbs

Katrā ziņā jauniešu bezdarbs bija viena no galvenajām tēmām, kas tika apspriesta Eiropas Jaunatnes dienās. Jauniešiem ir ļoti grūti iekļauties darba tirgū. EYE norises gaitā jaunieši piedāvāja dažādus jauniešu bezdarba krīzes risinājumus, piemēram, izstrādāt jaunu Māršala plānu Eiropai, lai jauniešiem Eiropā izveidotu sešus miljonus jaunu darbavietu, oficiāli atzīt neformālo izglītību un nodrošināt sociālo

aizsardzību uzņēmējiem. Kā priekšlikumi mobilitātes uzlabošanai tika minēti digitālie rīki un pieejama bērnu aprūpe, lai visiem nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas.

Eiropas Jaunatnes forums un jauniešu bezdarbs

Eiropas Jaunatnes forums atbalsta šādus ES pasākumus jauniešu bezdarba novēršanas jomā:

• Ieguldījumi jaunu darbavietu izveidei

Eiropas Jaunatnes forums atbalsta priekšlikumus, kas paredz samazināt taupības pasākumus un veicināt ar darbavietām nodrošinātu izaugsmi Eiropā un valstu līmenī, pamatojoties uz standartiem sociālajā un vides jomā. Nesen pieņemtie taupības pasākumi neatrisināja jauniešu bezdarba problēmu, turklāt pētījumi liecina, ka, patiesībā, šo pasākumu dēļ situācija pasliktinājās un ir apdraudēta veselās paaudzes nākotne.

• Kvalitatīvas darbavietas

Jauniešiem Eiropā ir tiesības uz kvalitatīvu un stabilu nodarbinātību. Kvalitatīvs darbs ietver tiesības uz sociālo aizsardzību, darbavietu aizsardzību, nediskriminējošu minimālo algu un drošiem darba apstākļiem. Lai nodrošinātu kvalitatīvas darbavietas, vispirms ir jānodrošina kvalitatīva stažēšanās, bet šajā jomā dalībvalstīs ir problēmas, jo ir pieņemti neatbilstoši

ieteikumi, kuru dēļ stažēšanās sistēma var tikt izmantota ļaunprātīgi.

• Garantija jauniešiem

Jaunatnes forums uzskata, ka garantija jauniešiem var būt svarīga iespēja jauniešu organizācijām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un Eiropas, valsts un reģionālā līmeņa politikas lēmējpersonām, lai izstrādātu visaptverošu stratēģiju par jauniešu bezdarba problēmas risināšanu. Tomēr, lai šo stratēģiju īstenotu pilnībā, ir vajadzīgi būtiski ieguldījumi un paredzētie 6 miljoni nav pietiekami³.

• Jauniešu uzņēmējdarbība

Jaunatnes forums uzskata, ka jauniešiem ir jādod iespēja pozitīvi ietekmēt sabiedrību un nodrošināt sev stabilu nākotni, uzsākot uzņēmējdarbību. Tomēr bieži vien jaunieši ir nelabvēlīgā situācijā un nevar atļauties strādāt zemu atalgotu darbu un nenormētu darba laiku, kāds tas bieži ir mikrouzņēmuma darbības sākumā. Jaunajiem uzņēmējiem ir jānodrošina līdzekļi un atbalsts.

• Neformālās izglītības atzišana

Jaunatnes forums uzskata, ka neformālajai izglītībai arī ir ļoti svarīga nozīme, lai sagatavotu jauniešus darba tirgum. Līdzdalība jauniešu organizācijās ir īpaši svarīga, lai veidotu sociālo kapitālu un profesionālo karjeru, jo īpaši tiem, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, kā arī tiem, kas priekšlaicīgi pārtraukuši mācības,

un jauniem migrantiem⁴. Darba devējiem un formālās izglītības iestādēm ir biežāk jāatzīst pieredze, kas iegūta, strādājot jauniešu organizācijā, un neformālajā izglītībā iegūtās prasmes.

¹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-01042014-AP/EN/3-01042014-AP-EN.PDF

² Eiropas Arod biedrību institūts, „Solidzināšana analīze par darba ņēmējiem Eiropā 2012. gadā”, EAI, Brisele.

³ ILO (2012), „Eurasijas nodarbinātības krīze: tendences un politikas risinājumi”, Starptautiskais darba pētījumu institūts, Ženēva.

⁴ Jaunatnes forums pasūtīja pētījumu par jauniešu organizācijā iegūtas neformālās izglītības ietekmi uz jauniešu nodarbinātību: http://issuu.com/yomag/docs/reportnfe_print.

Fotografēšanās EYE sociālo mediju laboratorijā

Digitālā revolūcija Interneta nākotne

Digitālo tehnoloģiju izmantošana 21. gadsimtā arvien vairāk pieaug visās ikdienas dzīves jomās personīgajā dzīvē, tostarp izglītības, profesionālajā un brīvā laika pavadīšanas jomā, kā arī valsts, starptautisko organizāciju un iestāžu līmenī. Digitālās tehnoloģijas ir savā ziņā pārņēmušas cilvēku prātu, dzīvesveidu un kultūru, tomēr pamazām tiek apšaubīta šo tehnoloģiju nozīme cilvēku dzīvē.

Vai tehnoloģijas kontrolē cilvēku dzīvi? Vai citi cilvēki mūs kontrolē, izmantojot tehnoloģijas, kuras mēs lietojam? Kas notiek ar datiem, kas tiek apkopoti, lietojot dažādas ierīces? Ir vispārīgs uzskats, ka jaunas tehnoloģijas tiek radītas, lai dažādos veidos pārveidotu cilvēku dzīvi, kā tas 20. gadsimtā notika medicīnas, transporta un sakaru jomā. Sakaru jomā rakstība ieviesta jau vairāk nekā tūkstoši gadu, tomēr inovācijas, piemēram, sociālie plašsaziņas līdzekļi, ko izmanto daudzi cilvēki un kas nodrošina ļoti ātru informācijas apmaiņu, ir pārņēmuši cilvēku dzīvi, un tā ir jauna revolūcija.

Kādā ziņā šī digitālā revolūcija ietekmē cilvēkus? Vai tā atbilst Francijas 1789. gada revolūcijas ideāliem — Liberté, égalité, fraternité — brīvība, līdztiesība un brālība?

Liberté (brīvība)

Cilvēks pret sistēmu un tehnoloģijas pret saturu — debates par šo tēmu notiek gan tiešsaistē, gan bezaistē, jo internets vairs nav pasīva telpa. Pašlaik lietotāji ir gan satura lietotāji, gan veidotāji un izplata informāciju auditorijai visā pasaulē. Internets piedāvā ļoti daudzas demokrātiskas saziņas iespējas, tam nav fizisku robežu un tā lietotājus vieno kopīgas intereses.

Šo brīvību apdraud personas, kuru mērķis ir izmantot lietotāju informāciju, kas iegūta, lietojot sociālo plašsaziņas līdzekļu platformas, e-pasta kontus un personiskos blogus.

Oksfordas vārdnīcā vārdam „brīvība” ir vairākas definīcijas — tā ir „spēja vai tiesības ikvienam rīkoties, runāt vai domāt to, ko katrs vēlas”, kā arī „būt neierobežotam un spēt brīvi pārvietoties”. Ņemot to vērā, Eiropas Jaunatnes dienās tika apspriestas turpmāk tekstā norādītās tēmas saistībā ar personu digitālo brīvību tiešsaistē un bezaistē.

Varas kontrole

Katrā ziņā internets nodrošināja iespēju attīstīties iedzīvotāju neatkarīgajai žurnālistikai, un šo informācijas izplatīšanas veidu bieži izmanto parasti pilsoniskās sabiedrības locekļi. Viens no bieži minētiem piemēriem ir sociālo plašsaziņas līdzekļu izmantošana Arābu pavasara notikumos 2010. gadā. Toreiz daudzas valstis pārliecinājās par to, cik sociālo plašsaziņas līdzekļu platformas ir svarīgas ziņu izplatīšanas un iedzīvotāju viedokļa paušanas jomā. Tāpēc sociālos plašsaziņas līdzekļus parasti uzskata par vārda brīvības nodrošināšanas rīku nedemokrātiskās valstīs, un tāpēc demokrātiskās valstīs to parasti atbalsta.

VDI un datu aizsardzība

Visspraigākās debātes par interneta lietotāju individuālo brīvību sākās pagājušajā gadā, kad ziņotājs Edward Snowden izraisīja skandālu VDI uzraudzības jomā, un kopš tā laika dažādos līmeņos notiek plašas apspriedes par datu aizsardzību. Eiropas Komisijā ir ierosināti vairāki priekšlikumi, kas paredz līdz 2014. gada beigām sākt reformu datu aizsardzības jomā un nodrošināt iedzīvotāju tiesības dzēst savus datus un vieglāk piekļūt saviem datiem.

VDI skandāls radīja politiskas problēmas. Daži Eiropas līderi uztāja, lai Amerikas Savienotās Valstis nosaka stingrākas un vienotas politiskas sankcijas, tomēr, ņemot vērā notikumus gan valsts, gan starptautiskā līmenī, tas netiek darīts. Piemēram, neskatoties uz ES pausto viedokli (galvenokārt par Eiropas iedzīvotāju privātuma tiesībām), Francija, Vācija, Apvienotā Karaliste un vēl dažas Eiropas valstis arī īsteno masveida novērošanas programmas.

Eiropas Parlaments 2014. gada 12. martā balsoja par Eiropas Komisijas priekšlikumu Datu aizsardzības regulai. Regulas priekšlikumu atbalstīja 621 deputāts, bet 10 deputāti to noraidīja. Tomēr joprojām nav atbildēts galvenais jautājums, proti, kā saglabāt privātumu, vienlaikus nodrošinot attiecīgo iestāžu darbu. Novērošanas kameras un uzraudzība palīdz cīnīties pret terorismu un smagiem noziegumiem, kā tas bija saistībā ar uzbrukumiem, kas nesen notika Bostonā, tomēr Apvienotajā Karalistē veiktais pētījums apliecināja, ka šādu kameru uzstādīšana būtiski neuzlabo kopējo noziedzības līmeni.

Šis jautājums tika plaši pārrunāts Eiropas Jaunatnes dienu paneļa apspriedē „Ērgļa acs jeb svarīgu datu kontrole”. Šīs apspriedes galvenais secinājums bija tāds, ka svarīgi dati ir savā ziņā jauna valūta, ko izmanto, lai maksātu par pakalpojumiem, un iedzīvotāji e-pastu un sociālo

Pasākuma dalībnice uztājas sesijā

plašsaziņas līdzekļu pakalpojumus izmanto bez maksas apmaiņā pret saviem personas datiem. Zviedrijas ziņu aģentūras TT starptautisko ziņu reportieris un viens no paneļa referentiem Carl Fridh Kleberg norādīja:

„Par darbībām interneta vidē nav jāmaksā, jo interneta lietotājs ir produkts, nevis patērētājs.”

Eiropas Jaunatnes dienu dalībnieki izteica nopietnus argumentus par to, kāpēc ir svarīgi aizsargāt datus. Lomu spēles „Digitālā divkauja” norises laikā, kur tika simulēta Eiropas Parlamenta plenārsēde, dalībnieki vairākkārt minēja, ka datu aizsardzība ir viena no svarīgākajām ES iedzīvotāju tiesībām.

Paneļa apspriedes dalībiece Constance, kura iejutās Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupas pārstāves lomā, norādīja: *„Datu aizsardzība ir ļoti svarīga, un tā ir iedzīvotāju drošības un viņu tiesību uz privātumu priekšnoteikums. Nodrošinot labāku datu aizsardzību, iedzīvotāji vairāk uzticēsies digitālajam tirgum, un tas veicinās ekonomikas attīstību.”*

Tehnoloģijas un saturs

Ideju laboratorijas „Drosmīgā jaunā pasaule” darba gaitā kāda studentu grupa izteica savu viedokli par digitālo revolūciju. Daudz tika

kritizētas starptautiskās organizācijas un tas, ka nav pieņemtas vienotas privātuma nostādnes.

Studenti apgalvoja, ka ir jāpieņem digitālās revolūcijas definīcija, ņemot vērā gan pašreizējo situāciju, gan iespējamās turpmākās attīstības sekas. Piemēram, Twitter lietotājam uzmanība galvenokārt būtu jāpievērš tam, ka Twitter izmanto politiskām apspriedēm, un tam, kā tas mainīs jēdzienu „debates”, nevis tam, cik ātri viņa ziņojumi izplatās pasaules kopienā. Nākamā paaudze nezina, ka debates ir trīs stundu ilga apspriede. Vai inovāciju izgudrotājiem ir jāuzņemas atbildība par to, vai „pareizi” vai „nepareizi” tiek izmantotas viņu izstrādātās lietojumprogrammas? Ieviešot šīs tehnoloģijas, netiek noteikts iepazīties ar lietošanas norādījumiem, un tas ir pareizi, jo vārda brīvības aizsardzība joprojām ir demokrātiskas sabiedrības būtiska daļa.

Viedo pilsētu būvniecība

Viens no brīvības aspektiem ir tas, ka tiek veidotas tā dēvētās viedās pilsētas, lai gan šo jēdzienu zina tikai daži cilvēki. Jēdziens „viedās pilsētas” tiek izmantots, lai noteiktu saikni ar publiskajiem pakalpojumiem, lai stiprinātu ekonomiku un uzlabotu tās efektivitāti. Būtībā visiem pilsētas iedzīvotājiem ir aktuāli jautājumi, piemēram, saistībā ar transportu, pārvaldi, ūdens apgādi vai energoapgādi. Pilsētas

pakāpeniski kļūst par tā dēvētajām viedajām pilsētām un tajās arvien biežāk izmanto digitālās tehnoloģijas. Eiropas Parlamenta Verts/ALE grupas deputāts Ska Keller apgalvoja:

„Viedās pilsētas noteikti nav bīstamas; gluži pretēji — tās rada daudz jaunu iespēju un sniedz izredzes. Svarīgāk ir nodrošināt atbilstošu datu aizsardzības līmeni.”

Viedo pilsētu izveides process ir pievilcīgs, un tās var pielāgot mūsdienu modernās sabiedrības vajadzībām, tomēr, ņemot vērā pašreizējo datu zādības vai zuduma risku, šī attīstība ir jākontrolē.

Egalité (līdztiesība)

Digitālā revolūcija veicina arī vienlīdzīgu attieksmi iespēju un sakaru jomā. Bez maksas digitālās platformas var veicināt demokrātisku līdzdalību un mudināt iedzīvotājus paust viedokļus par dažādām tēmām. Viens no iespējamiem risinājumiem ir ieviest elektronisko vēlēšanu sistēmas. Noslēguma ceremonijā ARTE televīzijas kanālā pārstāvis Jean-François Gerard norādīja:

„Dažreiz iedzīvotāji ir pārāk slinki, lai ietu uz vēlēšanu iecirkni, vai viņi visu dienu pavada darbā un nevar piedalīties vēlēšanās pat tad, ja to vēlas. Mūsdienās daudz ko var panākt, izmantojot drošus tiešsaistes vides risinājumus, piemēram, izmantojot bankas pakalpojumus, un tāpēc Eiropas valstīm ir jānodrošina iespēja balsot tiešsaistē vai, izmantojot viedtālruni, pat tad, ja balsotājs atrodas citā valstī.”

Tomēr tādā gadījumā ir jānodrošina vienlīdzīgas piekļuves iespējas un atbilstoša apmācība. Turklāt datu apkopošana attiecas ne tikai uz brīvību, bet arī uz līdztiesību.

Jaunieši no EP deputātu vidus apspriež ar dalībniekiem, kādas ir viņu sapņu viedpilsētas

Digitālo līdzekļu lietošanas prasmju trūkums

Pašreiz viens no izglītības veidotāju un valdību izaicinājumiem ir digitālo līdzekļu lietošanas prasmju trūkums, jo konkrētas paaudzes cilvēki vai iedzīvotāji no dažām sociālajām grupām neprot lietot internetu un digitālās sistēmas. Eiropas Parlamenta Direktorāta attiecībām ar pilsoņiem direktors Stephen Clark uzskata, ka ir skaidri redzama atšķirība starp dažādu paaudžu cilvēkiem, kuri ir uzauguši, neizmantojot tehnoloģijas, tomēr viņš uzsver, ka šāda kultūras atšķirība nenozīmē, ka šie cilvēki nespēj mācīties un pielāgoties.

Digitālo līdzekļu lietošanas prasmes ir cieši saistītas ar uzskatu, ka piekļuve internetam ir viena no cilvēktiesību izpausmēm, jo, kā apgalvo priekšlikuma iesniedzēji, tā ir svarīga, lai nodrošinātu vārda brīvību. Somija 2010. gadā bija pirmā valsts pasaulē, kas paziņoja, ka visiem iedzīvotājiem ir juridiskas tiesības izmantot platjoslas infrastruktūru.

Izglītība. Vai nākotnes vide ir tiešaistē?

Daudzas publiskā sektora iestāžu funkcijas, tostarp izglītība, arvien biežāk tiek nodrošināta tiešaistes vidē. Brīvas piekļuves tiešaistes kursi dod iespēju studentiem no visas pasaules

izvēlēties studiju kursus un mācību laiku, ērti novērtēt satura atbilstību un bez maksas vairākkārt piekļūt vajadzīgajiem materiāliem.

Brīvi pieejami izglītības līdzekļi un daudzie brīvas piekļuves tiešaistes kursu piedāvājumi pēdējā laikā tiek uzskatīti par jaunu tendenci, kas padara izglītību pieejamāku ikvienam, un Eiropas Jaunatnes dienu dalībnieki apsprieda šādu kursu iespējas. Pašlaik Eiropā apmēram 200 miljoni cilvēku studē augstākās izglītības iestādēs, un ir paredzams, ka līdz 2030. gadam Eiropā būs 400 miljoni studentu, un tāpēc turpmāko gadu mērķim jābūt tādām, kas nodrošina iespējas turpmākai attīstībai.

Vairākumam Eiropas Jaunatnes dienu dalībnieku galvenokārt bija bažas pat to, vai brīvas piekļuves augstākās izglītības kursi var uzlabot iespējas iegūt darbu un vai tie nodrošina kvalitatīvu izglītību. Apspriežu gaitā netika rastas skaidras atbildes uz šiem jautājumiem, tomēr dalībnieki kā galvenās problēmas brīvas piekļuves tiešaistes kursu attīstībai Eiropā minēja digitālo līdzekļu lietošanas prasmju trūkumu, neatbilstošu tehnisko nodrošinājumu un IKT nozīmi dalībvalstu izglītības sistēmās.

Vai personas datu vākšanu var izmantot noziedzības apkarošanā?

Protams, ka kibernetizācijas dēļ ir mainīti tiesību akti gan valstu, gan Eiropas līmenī. Tādējādi nav nekā pārsteidzoša, ka ir ierosinātas dažas sarežģītas lietas, kuras izskata Eiropas Cilvēktiesību tiesa un Eiropas Savienības Tiesa. Vienkārši sakot, katru reizi, kad policija vāc un izmanto iedzīvotāju datus, var uzskatīt par pretrunu starp tiesībām uz privātumu un nepieciešamību aizsargāt sabiedrisko drošību.

Daži uzskata, ka tiem, kuriem nav ko slēpt, nav pamata baidīties. Vai personas datiem ir jābūt brīvi pieejamiem ikvienam? Eiropas Savienība līdz šim paļāvās uz trauslo robežu starp brīvību

Dalībnieki pārliecina, ka tehnoloģijas var iet rokrokā ar fitnessu, izmēģinot iDance mašīnu

un drošību, nevis tieši risināja attiecīgās problēmas. Pat ņemot vērā daudzās neskaid-
rības, jautājumus un neapmierinātību saistī-
ta ar personas datu pretlikumīgu izmantošanu,
viena lieta ir skaidra — lai gan Eiropas Savienība
joprojām cenšas noteikt konkrētas juridiskās
robežas un panākt to, lai iedzīvotāji labāk
kontrolē darbības tiešsaistes vidē, joprojām nav
izdevies vienoties par praktiskiem risinājumiem.
Eiropas Jaunatnes dienās daudzu pasākumu
tēma bija anonimitāte. Viens no dalībniekiem
Gregor Schamschula norādīja:

„Daudziem cilvēkiem ir ļoti svarīgi, lai tiešsaistē tiktu aizsargāta viņu anonimitāte un lai tiktu nodrošinātas viņu tiesības uz anonimitāti.”

Fraternité (sadraudzība)

Vai labākas līdzdalības iespējas uzlabo arī sabiedrības kohēziju? Visiem cilvēkiem ir svarīgi būt pienemtiem, un to vairāk nekā līdz šim

apdraud tas, ka tiešsaistes vidē nav robežu. Tomēr dažas organizācijas, piemēram, Eiropas Savienība, ir centusies uzrunāt Eiropas iedzīvotājus un veicināt sadraudzību, un dažas no tās izpausmēm ir jauniešu līdzdalība augstākās izglītības apmaiņas programmās un politiku kopīgi centieni atrisināt finanšu krīzi.

Spēļu nozares pārstāvji varētu ietekmēt sabiedrību

Eiropas Jaunatnes dienās daudzās panela apspriedēs un semināros tika pausti diezgan pārsteidzoši uzskati saistībā ar programmēšanu, izglītojošām spēlēm un spēļu nozari kopumā. Lai gan var likties jocīgi tas, ka šie temati tiek saistīti ar vienotu Eiropas identitātes jēdzienu, tomēr, iedziļinoties šajā jautājumā, šīs saistība ir saprotamāka. Videospēļu projektēšanas konsultants Konstantīns Mitqutsch norādīja:

„Vairākus gadu desmitus spēļu veidotāji un lietotāji videospēles uzskatīja par izklaidi.

EYE dalībnieks izklāsta savas idejas

Skeptiķi nenovēršami uzskatīja, ka videospēļu ietekmē jaunā paaudze atsvešinās, kļūst nesa-biedriska un agresīva."

„Pašlaik attīstās tādu izglītojošo videospēļu nozare, kas mudina jauniešus kustēties, domāt un izvairīties no konflikta. Turklāt tiek izstrādātas videospēles, kas ir ne tikai izklai-dējošas, bet kas var būtiski mainīt izglītības sistēmu un pozitīvi ietekmēt sabiedrību."

Vai starp politiķiem un sabiedrību ir reāls dialogs?

Vai digitālie risinājumi tiešām var tuvināt dažādas cilvēku grupas un tādējādi veicināt sociālo kohēziju? Daudziem ES iedzīvotājiem Savienība, šķiet, kaut kas abstrakts un tāls, un viņi nejūt, ka ES ietekmē viņu ikdienas dzīvi. Tīmekļa vietnes GovFaces.com direktors Connor Sattely norādīja:

„Pašreizējās digitālās platformas ir paredzētas tam, lai nodotu ziņojumus, nevis, lai veidotu dialogu. Tīmekļa vietne GovFaces izmanto sociālos plašsaziņas līdzekļus, lai veicinātu dialogu starp iedzīvotājiem un politiķiem. Daži politiķi ir izveidojuši kontu sociālajā tīklā Facebook un Twitter, kur viņi pauž savu viedokli un publicē fotogrāfijas, tomēr neveido dialogu ar auditoriju. Tīmekļa vietnē GovFaces politiķi

nevar publicēt ziņas, bet tikai savstarpēji sadarboties."

Šajā tīmekļa vietnē politiķiem ir izveidots profils, un iedzīvotāji var uzdot jautājumus, iesniegt idejas vai priekšlikumus, kurus var ierosināt balsošanai vai noraidīt. Politiķi uz jautājumiem var atbildēt rakstiski vai, publicējot video ziņojumu. Pašlaik šo platformu saziņai ar iedzi-votājiem izmanto 45 politiķi.

Strauji mainīgajā pasaules kopienā, kur visiem ir pieejams ļoti daudz informācijas un kur informāciju no vienas pasaules malas uz otru var nosūtīt dažās sekundēs, un kur var sazināties cilvēki, kas ir dažādos kontinentos, tikai noklikšķinot vienu peles taustiņu, viens no nozīmīgākajiem tematiem Eiropas Savienībā ir interneta iespējamā ietekme uz pasaules nākotni. Iniciatīvas „Ludwigsbourg” pārstāve Benedicte King norādīja:

„Uzskatu, ka izmantojot virtuālo telpu, Eiropas jaunieši var brīvi dalīties ar savām idejām neatkarīgi no viņu dzīvesvietas."

Viņa uzskata, ka tiešsaistes sakaru sistēmas ietekme palielinās, un šī sistēma var palīdzēt vienot dažādas kultūras, idejas un cilvēkus visā Eiropā un veidot jauno Eiropu sadarbībā ar jauniešiem, jo pēc dažiem gadiem viņi būs atbildīgi par Eiropas nākotni.

Domas ārpus rāmja — digitālā revolūcija

Daži piemēri, kas ilustrē idejas, ar kurām dalījās jaunieši un kas tika apspriestas EYE pasākumos:

Digitālās tiesības.

Interneta lietotāju tiesībām ir jābūt globālām un vienlīdzīgām, un vienlīdzīga piekļuve informācijai, kā arī tiesības uz privātumu un datu aizsardzību ir jānosaka kā vienas no cilvēktiesībām.

No plašsaziņas līdzekļu ietekmes brīvas zonas.

Ir jāizveido zonas, kas ir brīvas no plašsaziņas līdzekļu ietekmes, lai nodrošinātu iespēju konkrētu laiku nelietot IT tehnoloģijas.

Digitālā izglītība.

Mācīt digitālo līdzekļu lietošanas prasmes, kā arī informēt par digitālajām tiesībām un datu privātumu skolā, lai veidotu holistisku digitālo speciālistu paaudzi.

Ieguldījumi.

Vairāk līdzekļu ir jāiegulda jaunajās Eiropas digitālajās tehnoloģijās, kā arī ES ir jānodrošina lielāks finansējums NVO, kas darbojas datu aizsardzības uzlabošanas jomā.

Digitālā konstitūcija.

Lai izveidotu digitālo konstitūciju, ir vajadzīga Eiropas konvencija, nodrošinot digitālo nākotni, kuru veido ES iedzīvotāji un visu sabiedrības grupu pārstāvji no visām ES dalībvalstīm. Šajā konstitūcijā ir jānosaka, kādas īstenojamās tiesības ir jānodrošina iedzīvotājiem digitālo sakaru jomā, t. i., piekļuves tiesības, tiesības nodarboties ar uzņēmējdarbību, kā arī tiesības uz privātumu un datu aizsardzību. Turklāt tajā ir jānosaka vienoti Eiropas IT infrastruktūras principi.

Tehniskās inovācijas.

ES ir jāuzlabo inovācija un sadarbība interneta drošības un mākoņskaitļošanas jomā, ir vajadzīgs atbalsts, lai izveidotu pirātisma riska rādītāju un Eiropas antivīrusa programmu, kas būtu pieejama par pieņemamu cenu vai pat bez maksas.

Privātums un datu aizsardzība.

Izveidot EIROPAS IEDZĪVOTĀJU AIZSARDZĪBAS AĢENTŪRU (ECPA), kas ir atbildīga par ES iedzīvotāju tiesību nodrošināšanu tiešsaistes drošības un privātuma jomā. Eiropai ir jābūt līderim digitālajā jomā un ir jāvērs uzmanība uz privātuma aizsardzību un drošību, nosakot augstākus drošības standartus programmatūru un aparatūras ražotājiem.

Wi-Fi ikvienam.

Ir jānodrošina brīva un atklāta piekļuve Wi-Fi un internetam jebkurā vietā un ikvienam.

Atklāta piekļuve.

Ir jānodrošina atklāta piekļuve zināšanām un pētnieciskām publikācijām un jāveicina atklātā pirmkoda programmatūras un bezmaksas kultūras (filmas, mūzika un spēles) izmantošana.

Pārredzamība.

Izveidot neatkarīgu ES plašsaziņas līdzekļu kanālu, lai uzlabotu pārredzamību.

Interneta nākotnes veidošana

– Eiropas Jaunatnes foruma komentārs

Eiropas jaunieši ir vieni no aktīvākajiem un prasmīgākajiem interneta un jauno plašsaziņas līdzekļu lietotājiem pasaulē. Vairāk nekā 25 valstīs internetu lieto vairāk nekā 95 % jauniešu un apmēram 63 % iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 24 gadiem jau lieto mobilo internetu⁵. Jaunieši ir galvenā interneta un tiešsaistes satura izplatītāju mērķauditorija, turklāt jaunieši ir viena no aktīvākajām grupām, kas veido un izplata informāciju, izmantojot jaunus plašsaziņas līdzekļus. Dažas galvenās bažas, ko pēdējos gados pauduši jaunieši un Eiropas jauniešu organizācijas, ir saistītas ar uzticama un ātras piekļuves interneta nodrošināšanu, tiesībām uz privātumu un datu aizsardzību, vārda brīvību un iedzīvotāju līdzdalību.

Eiropas Jaunatnes dienās bija iespēja apspriest tā dēvēto digitālo revolūciju un, izmantojot iespēju, ierosināt procesus par lēmumu pieņemšanu saistībā ar interneta nākotni Eiropas jauniešu dzīvē. Pasākuma 5500 jauniešus, kas bija Strasbūrā, atbalstīja vairāki simti Eiropas iedzīvotāju, kas pasākumu vēroja tiešsaistē.

Digitāls pasākums jauniešiem no pakalpojuma sniedzēja līdz lietotājam

Eiropas jauniešu pasākums tika organizēts kā digitāls līdzdalības pasākums no pakalpojuma sniedzēja līdz lietotājam. Pasākuma norises laikā, kā arī pirms un pēc tā dalībnieki varēja savstarpēji sazināties un apmainīties ar idejām, izmantojot digitālos rīkus. Turklāt pasākuma norises laikā Eiropas Parlamenta un Eiropas

Jaunatnes foruma sociālo plašsaziņas līdzekļu profilos bija iespēja tiešsaistē vērot apspriedes, lai pasākuma notikumiem varētu sekot līdzi arī tie jaunieši, kuri nevarēja klātienē piedalīties pasākumā, kas notika Strasbūrā.

Visas trīs pasākuma „Eiropas Jaunatnes dienas” jaunieši varēja paust viedokli par digitālo revolūciju. Dalībnieki piedalījās apspriedēs par sociālo plašsaziņas līdzekļu ietekmi, lai politiskos procesus padarītu atklātākus un lai uzlabotu iedzīvotāju līdzdalību, kā arī par sarežģītiem jautājumiem, piemēram, par svarīgiem datiem kā mūsdienīgu valūtu un ietekmi uz interneta lietotāju tiesībām.

Eiropas Jaunatnes forums un digitālā revolūcija

Ir ļoti grūti vadīt digitālo revolūciju, kas ir ļoti sarežģīta joma un kas pastāvīgi attīstās, tomēr Eiropas Jaunatnes forums ir apņēmis uzņemties šo pienākumu. Eiropas Savienībai sakaru jomā ir jārikojas proaktīvi, lai aizsargātu ES iedzīvotāju tiesības un lai nodrošinātu, ka politika ir atbilstoša un atjaunināta. Jaunatnes forums īpaši uzsver turpmāk izklāstītos aspektus.

• Uz tiesībām pamatota pieeja

Jaunas plašsaziņas līdzekļu politikas un interneta pārvaldības izstrādes pamatā ir jābūt uz lietotāju vērstam procesam, un arī turpmāk ir jāievēro demokrātiskās vērtības, brīvības un cilvēktiesības, kā arī visiem ir jānodrošina vienlīdzīga piekļuve internetam iespējas.

• Starpnozaru un visaptveroša pieeja

Digitālajai revolūcijai ir ne tikai visiem Eiropas iedzīvotājiem jānodrošina digitālo līdzekļu lietošanas prasmes, bet arī jāizveido novatoriskas ekosistēmas, lai radītu ilgtermiņa risinājumus svarīgākajām problēmām, ar kurām saskaras jaunieši. Lai izveidotu rīkus, kas nodrošinātu, ka jaunieši un jauniešu organizācijas sadarbojas un kopīgi īsteno svarīgus projektus, vispirms ir jāizstrādā uzticama politika interneta jomā Eiropas līmenī.

• Jauniešu organizāciju iesaiste

Jauniešiem un jauniešu organizācijām ir svarīga nozīme, lai aizsargātu jauniešu tiesības tiešsaistē un bezsaistē, un tāpēc tiem ir jābūt svarīgiem dalībniekiem apspriedēs par interneta un jauno plašsaziņas līdzekļu reglamentējošiem politikas noteikumiem. Jauniešu organizācijas jauniešiem nodrošina iespēju paust konkrētu un ļoti svarīgu viedokli notiekošajās debatēs.

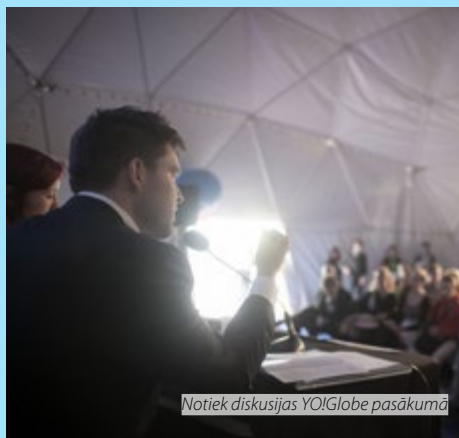
• Digitāli risinājumi steidzamām problēmām, ar kurām saskaras jaunieši

Kvalitatīvu darbvietu un kvalitatīvas izglītības nodrošināšana un stabilāka neatkarība, un sociālā iekļaušana ir jānosaka kā Digitālās programmas prioritātes Eiropas un valsts līmenī. Jaunajām plašsaziņas līdzekļu un informācijas tehnoloģijām ir svarīga nozīme nodarbinātības jomā, lai veicinātu inovācijas un jauniešu uzņēmējdarbību. Izglītība arī tiek uzskatīta par ļoti svarīgu aspektu, lai ikdienas dzīvē integrētu jaunus plašsaziņas līdzekļus un internetu.

• Jaunie plašsaziņas līdzekļi un neformālā izglītība

Arvien biežāk uzskata, ka izglītība ir izšķirošs aspekts, lai jaunus plašsaziņas līdzekļus integrētu ikdienas dzīvē. Tomēr Eiropā daudzās valstīs skolās internets nav pieejams vai piekļuve internetam ir ierobežota. Jaunatnes forums uzskata, ka ir ļoti svarīgi īstenot reformas e-izglītības jomā un saistībā ar digitālo rīku, e-grāmatu un e-materiālu pieejamību skolās un jauno plašsaziņas līdzekļu iekļaušanu mācību programmā, lai pašreizējām un turpmākām paaudzēm nodrošinātu zināšanas, kas būs vajadzīgas, lai risinātu sabiedrības, kurā viņi dzīvo, iespējamās problēmas. Proti, jauniešu organizācijām ir jāveicina tas, lai jaunieši, iegūstot neformālo izglītību, apgūst prasmes digitālo plašsaziņas līdzekļu jomā.

³ 2013. gada digitālās programmas rezultātu apkopojums: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/default/files/DAE%20SCOREBOARD%202013%20-%20WD%202013%20217%20FINAL.pdf>.

Notiek diskusijas YO!Globe pasākumā

Eiropas Savienības nākotne. Vai jaunā paaudze var nodrošināt labāku nākotni?

Eiropas Savienība pastāvīgi attīstās jau kopš tās izveides brīža. Eiropas Jaunatnes dienu dalībniekiem bija iespēja piedalīties apspriedēs, paneļa apspriedēs, lomu spēlēs un daudzās citās aktivitātēs, lai pārrunātu iespējamo ES attīstību nākotnē.

Eiropas projekts tika izveidots 1952. gadā, un Robērs Šūmans bija iecerējis, ka pamazām izveidosies pilnīgi integrēta Savienība, tomēr nebija un joprojām nav iespējams paredzēt visus iespējamās šķēršļus. Ideju apspriešanas sanāksmes norises laikā, kuras mērķis bija informēt iedzīvotājus par to, cik svarīgi ir nodrošināt līdzsvaru starp demokrātiju un efektivitāti, jaunos ideju autorus un politikas lēmējpersonas aicināja kopīgi pārrunāt iespējamās reformas Eiropas integrācijas jomā. Viens no svarīgākajiem jautājumiem dienas kārtībā bija tas, kā Eiropas tiesību aktu jomā iesaistīt jauniešus un atstumto grupu pārstāvjus.

Vai Eiropas politika ir elitāra?

Jauniešu pārstāve no Polijas Monika Kalinowska vērsa uzmanību uz nepieciešamību nodrošināt profesionālu politiku un plaši izplatītu pieņemumu, ka Eiropas politika attiecas uz bagātajiem:

„Elitārais Eiropas politika statuss ir nopietnāka problēma nekā nepietiekama Eiropadomes darbības pārredzamība. Jebkurš ieteikums veidot iekļaujošāku ES politiku un samazināt politikas elitāro statusu var viegli veicināt sabiedrības augstāku atbalsta līmeni dažiem politiķiem, tomēr tas neatrisina sarežģīto situāciju politikas jomā kopumā.”

Pasākuma sākotnējais mērķis bija nodrošināt vienlīdzīgu iespēju paust viedokli ideju autoriem un politikas lēmējpersonām, tomēr Anna Burek norādīja, ka politikas lēmējpersonas parasti maz uzmanības pievērš tiem, kuri piedāvā risinājumus.

Viņa apgalvoja: *„Ierosinātās idejas gandrīz nemaz netika pārrunātas, tās tikai tika atzītas par vērā ņemamām vai tika noraidītas — un nekā vairāk.”*

Šo viedokli atbalstīja Beļģijas pārstāve Soetkin Verhaegen:

„Parasti šajās sanāksmēs notiek tērēšana un tiek doti tukši solījumi, tomēr tas, ka šādas sanāksmes notiek, ir pozitīvs pavērsiens.”

Pasākuma dalībnieki ierosināja veicināt dzimumu līdztiesību, veidot vienotu politiku un ekonomiku Eiropā un uzlabot jauniešu mobilitāti. Daudzi dalībnieki uzskatīja, ka viena no svarīgākajām ES priekšrocībām ir kopīgas ekonomikas un politikas intereses.

Eiropas Savienības nākotne

Kam ir vajadzīga Savienība?

Daudzās aktivitātes dalībnieki minēja vairākus draudus Savienībai, un nopietnākais no tiem ir mazo dalībvalstu atstumtība, nacionālisma uzplaukums un eiroskepticisms. Apspiežot ES nepilnības, tika uzsvērts, ka kopumā cilvēki neizjūt lepnumu par Eiropu un ka ir jāuzlabo kopējas ārējās darbības, nevis vienotība. Vienā no sanāksmēm Eiropas Federālistu jauniešu apvienības (JEF) ģenerālsēdētārs Federico Guerrieri minēja:

„Ir svarīgi, lai jaunieši sāk domāt par Eiropas Savienības nepilnībām un draudiem, jo tikai tā tos var novērst. Jauniešiem ir jāuzklausa un jāņem vērā gan eiroskeptiķu, gan Eiropas projekta atbalstītāju argumenti.”

Īsu uzrunu sanāksmes norises laikā visiem apspriežu paneļa dalībniekiem bija iespēja uzstāties ar divu minūšu ilgu uzrunu. Astoņi runātāji, kas pārstāv dažādas jomas, tostarp Eiropas Parlamenta deputāti, jauniešu aktivisti un žurnālisti komentēja plaša spektra jautājumus migrācijas, vēlēšanu, sieviešu pārstāvības kvotu, izglītības un jauniešu bezdarba jomā un citās jomās. Tika pārrunāts arī jautājums par jauniešu nozīmi Eiropas Savienībā, un tas izraisīja spraigas pārrunas Eiropas Parlamenta plenārsēžā zālē. Somijas Jaunatnes padomes pārstāve Emma Mustala norādīja:

„Parasti saka, ka nākotne jāveido jauniešiem, tomēr bieži ar to saprot to, ka jaunieši lēmumu pieņemšanā varēs piedalīties nākotnē.”

JEF priekšsēdētāja vietnieks Peter Oomsels no Beļģijas ierosināja izveidot jaunu centralizētu pārvaldību eurozonas valstīm:

„Nevar pārvaldīt vienotu valūtu 18 dalībvalstīs, pieņemot lēmumus par 28 dalībvalstīm.”

Nokrāsots vaigs, gatavojoties krāsainai nedēļas nogalei

Tika pārrunāti dažādi jautājumi un klausītājiem bija iespēja uzdot jautājumus un balsot par dažādiem ideju autoru priekšlikumiem. Priekšlikumu par informācijas uzlabošanu saistībā ar tiesībām uz privātumu tiešsaistē atbalstīja 83,7 % dalībnieku, kas piedalījās balsojumā, un balsojumā par dzimumu pārstāvības kvotas atcelšanu rezultāts bija pretrunīgāks — gandrīz puse dalībnieku, kas piedalījās balsojumā, atbalstīja priekšlikumu atcelt dzimumu pārstāvības kvotu, 35 % dalībnieku noraidīja šo priekšlikumu un 17 % dalībnieku atturējās. Sarunā par sieviešu dzimuma pārstāvības kvotas noteikšanu nodarbinātības jomā paneļa apspriedes dalībnieks no Dānijas M. Mehmood apgalvoja:

„Ja ir noteikta šāda kvota, var rasties šaubas par to, vai darbinieks ir pieņēmis darbā atbilstošas kvalifikācijas dēļ vai tāpēc, lai izpildītu sieviešu dzimuma pārstāvības kvotu.”

Darba kārtībā — izglītība

„Izglītība, kas vajadzīga Eiropai?” bija temats apspriedei, kas notika 9. maija pasākuma „YO!Globe” norises laikā pirms pusdienu pārtraukuma, un to var saprast kā jautājumu vai kā skaudru paziņojumu atkarībā no personas vecuma, ekonomikas filozofijas vai pārstāvētās valsts. Atbalstu vai neapmierinātību varēja paust 60 dalībnieku, kas pārsvarā

bija pašreizējie vai topošie studenti, izmantojot no papīra izgatavotas zīmes, ironiskā veidā lietojot jēdzienu, kas aizgūts no tīmekļa vietnes, kura ir lielākais mācību drauds un mazina spēju koncentrēties — Facebook.

ESU un OBESSU ir divas organizācijas, kuras pārstāv skolniekus skolās un studentus universitātēs visā Eiropā, un to organizētā pasākuma norises laikā spēcīgs vējš vairākas reizes sašūpoja pasākuma „YO!Globe” nojumi, radot klātesošajiem skaidru priekšstatu, kā būtu dzīvot ļoti nedrošos apstākļos.

Protams, galvenais sarunas temats bija naudas līdzekļi un tas, kuram ir jāmaksā par izglītību. Federico Potocnik norādīja:

„Es atbalstu atlikto maksājumu par studijām. Izglītība nekad nav bezmaksas, jo kāds par to maksā, piemēram, vecāki par izglītību maksā, maksājot nodokļus.” Viens klausītājs no auditorijas norādīja, ka tas veicinātu progresīvā nodokļa piemērošanu.

„Nosakot valstij lielāku atbildību, iedzīvotāju atbildība samazinās, un tādējādi iedzīvotāji kļūst par politikas ķīlniekiem.”

Eiropas Sociālistiskās jauniešu apvienības ģenerālsēkretārs Thomas Maes minēja vairākus iemeslus, kāpēc ir bīstami izglītību izmantot kā darbaspēka radīšanas līdzekli:

„Izglītībai ir jābūt iespējai gūt papildījumu, un maksas izglītība veicinātu visu paaudžu nevienlīdzību.”

Klausītāji masveidīgi atbalstīja šo viedokli, un, lai gan šīs debates bieži bija ļoti tehniskas, tajās tika uzsvērtas Eiropas studentu galvenās bažas, proti, tas, ka divdesmit pirmajā gadsimtā izglītība ir cieši saistīta ar bailēm par nespēju par to samaksāt.

Līdztiesība

Eiropas Jaunatnes dienās daudzas apspriedes bija par integrāciju un to, kā nodrošināt vienlīdzīgas tiesības un aizsardzību visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no dzimuma, seksuālās orientācijas, etniskās piederības vai reliģiskās pārliecības. Alva Dahn no Zviedrijas minēja:

„Manuprāt, visas problēmas diskriminācijas jomā var atrisināt, izglītojot cilvēkus, jo šī problēma ir tāpēc, ka cilvēki šajā jomā ir pārāk neizglītoti. Iedzīvotāji ir jāizglīto, lai viņi zinātu, ko imigranti faktiski dara, un lai cilvēkus neietekmētu propaganda, kas parasti uzsver, ka imigrācija rada tikai materiālus labumus vai zaudējumus, lai gan, patiesībā, imigrācija aptver daudz vairāk aspektu. Imigrācijas dēļ var arī tikt zaudēta vai pārsvarā bagātināta kultūra.”

Uzstājas divi jauni cirkus mākslinieki

Eiropas Savienības nākotne

Pāratlantijas sadarbība

Videokonferences „Zvans no Strasbūras”, kuru vadīja Amerikas Tirdzniecības kameras Eiropas Savienībā politikas direktors Andreas Galanakis, mērķis bija novērtēt un pārrunāt ES un Amerikas Savienoto Valstu attiecības. Eiropu pārstāvēja Eiropas Jaunatnes dienu dalībnieki, bet Amerikas Savienotās Valstis pārstāvēja ASV studenti. Tika pārrunāti tādi jautājumi kā uzraudzība, ņemot vērā VDI skandālu un pasākumi, kas veicami nabadzības novēršanai un terorisma apkarošanai, kā arī tas, kā rīkoties saistībā ar Krievijas izteiktajiem draudiem. Sarunas dalībnieki vienojās, ka būtībā VDI skandāls ir kļuvis par plašsaziņas līdzekļu izrādi, bet asas debates izraisīja nabadzības novēršanas jautājums. Nobeigumā sarunas dalībnieki vienojās, ka labākais veids, kā risināt pasaules nabadzības problēmu, ir apvienot ES un ASV resursus.

Eiroskepticisma problēma

Daudzas Eiropas valstis cīnās ar augstu jauniešu bezdarba līmeni — dažos reģionos līdz 60 % jauniešu ir bezdarbnieki, un tāpēc pastāv bažas, ka jaunieši arvien vairāk vilsies politikā un pieaugs eiroskepticisms, un tas nākotnē var apdraudēt Eiropas integrāciju. Tomēr daži vēlas iesaistīt jauniešus ES darbībā, lai novērstu iespējamo politisko apātiju. Piemēram, to cenšas darīt kampaņas „Y Vote 2014” koordinatore Alesandra Kluczka. Viņa norādīja:

„Eiropas Parlamenta 2009. gada vēlēšanās piedalījās tikai 29 % jauniešu. Galvenā problēma ir nepietiekama informācija, un tas, ka jaunieši uzskata, ka viņi netiek pārstāvēti un ka viņu intereses netiek ņemtas vērā. Mana organizētā semināra mērķis ir informēt jauniešus par ES darbību un mudināt viņus

Jaunieši ieņem deputātu vietas plenārsēžu zālē

tieši iesaistīties. Visticamāk, nākotnē vēlēšanās piedalīsies tie, kuri to dara jau jaunībā.”

Alesandra Kluczka par ES nākotni runā piesardzīgi, tomēr optimistiski:

„Draudus rada nacionālisms, eiroskepticisms un radikālās kustības, tomēr, ņemot vērā jauniešu situāciju dalībvalstīs, piemēram, Polijā, ir skaidrs, ka šai paaudzei ir daudz lielākas iespējas nekā bija iepriekšējām paaudzēm. Mūsdienās robežas nav šķērslis, un Eiropā ir ilgāks miera periods nekā jebkad ir bijis kādā kontinentā. Nav iemesla ļauties pesimismam, jo Eiropā jau tik daudz kas ir sasniegts.”

Sadarbība jauniešu bezdarba novēršanai

Pašreizējās ekonomikas un sociālās krīzes apstākļos iedzīvotāju sadarbība ir svarīgāka nekā jebkad. Šajā jomā Eiropas sabiedrībā būtiska nozīme ir nevalstiskajām organizācijām, lai rosinātu jauniešus būt proaktīviem. Piemēram, Youthnet Hellas, kas 2013. gadā saņēma Eiropas Pilsoņu balvu, mudina jauniešus Grieķijā būt proaktīvākiem, meklējot

darba iespējas. Tā kā Grieķijā gandrīz 60 % jauniešu ir bezdarbnieki, valstij ir iespējami divi risinājumi: rīkoties vai pasīvi noskatīties uz notiekošo. Šajā saistībā brīvprātīgais darbs ir veids, kā pārvarēt šķēršļus, kas kavē aktīvu līdzdalību kopienas dzīvē. Brīvprātīgais darbs ne vienmēr ir darbs bez atlīdzības, tas drīzāk ir saistīts ar pozitīvas attieksmes veidošanu pret sabiedrību.

Organizācijas „Youthnet Hellas” pārstāvis Manos Pavlakis norādīja, ka jaunieši var uzlabot pašreizējo situāciju, izvēloties vismaz vienu no šādām iespējām: mācīties, strādāt vai veikt brīvprātīgo darbu. Lai risinātu jauniešu bezdarba problēmu, organizācija „Youthnet Hellas” pēdējos piecos gados ir aktīvi piedalījusies 172 projektos. Viņš apgalvoja:

„Ir svarīgi, lai jaunieši zina, ka viņiem ir daudz iespēju iesaistīties, turklāt jauniešiem Eiropā ir vienādas vajadzības, intereses un bažas.”

Galda spēles ES iepazīšanai

Būtiska nozīme Eiropas Jaunatnes dienās bija tādu spēļu izmantošanai, kuru mērķis ir informēt par Eiropas Savienības darbu un dalībvalstu daudzveidību. Spēles „Eiropkrājīša”,

ko izstrādāja Jaap Hoeksma, mērķis ir izskaidrot Lisabonas Līguma būtību. Viņš paskaidroja:

„ES ir demokrātiska struktūra, kurā ir 28 nelielas demokrātiskas vienības; tas ir jauns, sarežģīts veidojums, un to var labāk izprast, spēlējot spēli.”

Tiešsaistes platformas „Move On Europe”, kuras mērķis ir veicināt sadarbību un integrāciju Eiropā, viens no veidotājiem Hans Christian John vadīja apspriedi „Lūdzam lielāku demokrātiju!”. Šajā spēlē visi dalībnieki izdomāja vārdu vai frāzi, ar ko viņiem asociējas Eiropa. Viņš minēja dažus piemērus — ģimene, brīvība, iespēja un multikulturālisms — un piebilda:

„Neviens skaidri nezina, kas ir Eiropa — tā ir tik daudzveidīga un sarežģīta!”

Vispirms notika apspriede par to, ko katram nozīmē ES un pēc tam dalībnieki pārrunāja jautājumus par Savienības demokrātijas pamatiem, likumdošanas procedūram un Eiropas iestāžu demokrātisko leģitimitāti. Dalībnieki ierosināja pieņemt konvenciju pilsonisko tiesību jomā un visās dalībvalstīs ar Eiropu saistītus jautājumus pārrunāt valstu līmenī. Dalībnieki arī vēlēās pārliecināties, vai tas, ka Komisija nav tiešās vēlēšanās ievēlēta iestāde, rada demokrātijas deficītu, un ierosināja, ka Eiropas Parlamenta deputātiem

Dalībnieki dzīvo līdz izrādei puķu bārā

Eiropas Savienības nākotne

pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām būtu jāatklāj arī savs plānotais balsojums par Parlamenta priekšsēdētāja amata kandidatūru. Semināra nobeigumā Hans Christian John norādīja, ka viņš informēs kolēģus par priekšlikumiem, un piebilda:

„Jaunajiem Eiropas Parlamenta deputātiem ir jāzina šie priekšlikumi. Tikai nevar zināt, vai tie tiks ņemti vērā.”

Dalībniekam zālē ir kas piebilstams

Domas ārpus rāmja — Eiropas nākotne

Daži piemēri, kas ilustrē idejas, ar kurām dalījās jaunieši un kas tika apspriestas EYE pasākumos:

Vienota vēlēšanu sistēma ES.

Izveidot vienādu vēlēšanu sistēmu visās ES dalībvalstīs. Nodrošināt iespēju vēlēties tiešsaistē. Veidot Eiropas Parlamenta vēlēšanu sarakstus, kur kandidāti pārstāvēti no dažādām dalībvalstīm (jo īpaši kandidātiem vadošos amatos).

Sociālā Eiropa.

Eiropa ir paraugs pasaules līmeni cilvēktiesību aizsardzības un nodrošināšanas jomā, un tā nopietni un aktīvi darbojas, lai veicinātu progresīvu sociālo politiku. ES tiek nodrošināts augsts dzīves līmenis un līdztiesība visiem Eiropas iedzīvotājiem, nosakot beznosacījumu pamatienākumus un vienādu vai vismaz salīdzināmu minimālo atalgojumu.

Vienota nostāja.

Eiropas Savienībai ir jābūt vienotai nostājai migrācijas, ekonomikas, ārpolitikas un iekšpolitikas jomā. Ir jānovērš dalībvalstu konkurence un ir jāuzlabo solidaritāte.

Ieguldījumi.

Vairāk līdzekļu ieguldīt sakaru jomā, lai informētu par Eiropas Savienības sasniegumiem, mērķiem un uzdevumiem.

Izglītība.

Politiskajai un pilsoniskajai izglītībai ir jābūt prioritātēm vidusskolas līmeņa izglītībā, un mācību programmā ir jāiekļauj priekšmeti par Eiropas Savienības un tās dalībvalstu vērtībām, vēsturi, darbību, kā arī pienākumiem un uzdevumiem, un vēlams tos pasniegt tiešsaistē un interaktīvi, lai nodrošinātu savstarpēju sadarbību ar citiem studentiem visā Eiropas teritorijā.

Eiropas identitāte.

Izveidot demokrātisku Savienību, stiprinot pārstāvības, līdzdalības un tiešo demokrātiju. Uzlabot apmaiņas programmas jauniešiem Eiropā, lai veicinātu savstarpējo sapratni un sekmētu vienoto Eiropas identitāti, vai noteikt prasību vienu gadu apceļot Eiropu, kad ikviens, kuram ir atbilstoša izglītība (profesionālā vai akadēmiskā izglītība) var saņemt stipendiju, lai 12 mēnešus apceļotu Eiropu, ar noteikumu, ka ceļojuma laikā vismaz 7 mēneši tiek pavadīti, veicot brīvprātīgo darbu. Izveidot datubāzi, kurā būtu apkopotas iespējas pieteikties brīvprātīgajam darbam.

Pārredzamība.

Pieņemt stingrāku regulējumu lobešanas jomā, lai novērstu lobistu ietekmi un uzlabotu politisko lēmumu pieņemšanas procesa pārredzamību.

Eiropas mobilitāte.

Jaunās paaudzes mobilitātes vajadzībām ir jāizveido Eiropas studenta transporta karte (karte iekšējā dzelzceļa tīkla izmantošanai), integrējot valsts un starptautiskās mobilitātes programmas.

Sava viedokļa paušana.

Politikā ir vairāk jāiesaistās jauniešiem, lai informētu par jauniešu interesēm un problēmām un lai risinātu jauniešiem aktuālas problēmas. Palielināt jauniešu pārstāvību Eiropas Parlamentā, nosakot kvotu par tādu jauniešu pārstāvību, kas ir jaunāki par 30 gadiem. Regulāri organizēt tādus pasākumus kā EYE 2014, lai uzklautu jauniešu viedokli. Visā Eiropā jāaut piedalīties vēlēšanās jauniešiem no 16 vai 17 gadu vecuma.

Eiropas Savienotās Valstis.

Eiropā ir jānojauc valstu robežas un tai ir jākļūst par vienu valsti. Eiropas galvenā valdība un Eiropas priekšsēdētājs tautai ir jāievēl tiešās vēlēšanās. Ir jāizveido Eiropas pilsonība (pase, kopīgas vērtības, zināšanas par citām valstīm, mobilitāte utt.). Noteikt Eiropas līmeņa svētku dienas, ko katru gadu svin visā Eiropā.

Stiprāka un demokrātiskāka Savienība

– Eiropas Jaunatnes foruma komentārs

Eiropas Jaunatnes forums uzsvēra, ka Eiropas Savienība jauniešiem ir svarīga. Tomēr jaunieši vēlas dzīvot tādā Eiropas Savienībā, kurā ir skaidrs nākotnes redzējums un kas risina problēmas atbilstoši viņu vajadzībām.

Pašreizējās finanšu un monetārās krīzes dēļ ES ir svarīgās krustcelēs. Jaunieši jau pašreiz saskaras ar krīzes un taupības pasākumu sekām, jo viņi arvien vairāk kļūst atkarīgi no bezdarba, nabadzības un sociālās atstumtības. Turklāt pašreizējās starppaaudžu dinamikas dēļ vienas paaudzes problēmas ir attiecināmas uz nākamo paaudzi, piemēram, pašreizējās krīzes un neatrisinātās ekoloģiskās problēmas. Tāpēc ir svarīgi jauniešus iesaistīt ES programmas veidošanā un ņemt vērā jauniešu nozīmi sabiedrībā, lai atrisinātu pašreizējās un turpmākās problēmas Eiropas Savienībā.

Eiropas Jaunatnes dienas un Eiropas nākotne

Jaunieši, kas piedalījās Eiropas Jaunatnes dienās, daudzos pasākumos apsprieda Eiropas nākotni. Jaunieši uzsvēra, ka ES iestādēm ir jābūt pieejamākām, pārredzamākām un tuvākām jauniešiem un iedzīvotājiem, palielinot to ietekmi Eiropas Parlamentā. Turklāt jaunieši uzsvēra plašsaziņas līdzekļu, sociālo plašsaziņas līdzekļu un iedzīvotāju izglītības nozīmi, lai labāk izskaidrotu ES darbības principus un to, kāpēc ir svarīgi proaktīvi palielināt jauniešu nozīmi Eiropas lēmumu pieņemšanas procesā. Daudzus jauniešus uztrauc arī kvalitatīvu darbavietu trūkums, un viņi norādīja, ka

pašreizējie taupības pasākumi nelabvēlīgi ietekmē sociālo politiku un katrs ceturtais jaunietis dzīvo nabadzībā.

Eiropas Jaunatnes forums un Eiropas nākotne

Eiropas Jaunatnes forums ir gandarīts par jauniešu ieguldījumu šajās debatēs, par viņu līdzdalību, redzējumu, reālo vērtējumu un spēju sniegt konkrētus priekšlikumus ES. Jaunatnes forums ir arī gandarīts par to, ka Strasbūrā tika ļoti atbalstīti daudzi pieprasījumi saistībā ar jaunā sasaukuma Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas pilnvarām, kas bija minētas arī kampaņas „LoveYouthFuture” gaitā.

Turklāt Jaunatnes forums uzskata, ka, lai uzlabotu jauniešu situāciju Eiropā, ES ir steidzami jārikojas šādās piecās jomās.

• Demokrātiskāka Savienība

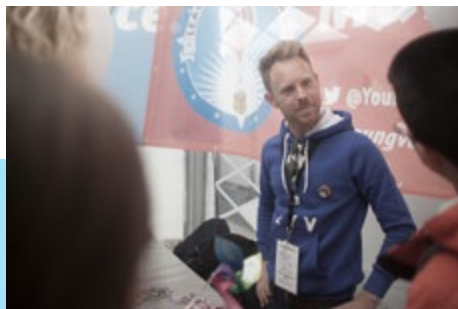
Ir jāstiprina Eiropas Savienības demokrātiskums, veicinot Eiropas pilsoņu iniciatīvas izmantošanu un veidojot Eiropas Parlamenta vēlēšanu sarakstus, kur pārstāvēti kandidāti no dažādām dalībvalstīm, kā arī ievēlot Eiropas Komisijas priekšsēdētāju tiešās vēlēšanās. Lai nodrošinātu to, ka jauniešu viedoklis tiek uzklauts, Eiropas un valsts līmeņa partijās vēlētiem amatiem ir konkrēti jāizvirza jaunatnes kandidāti un Eiropas Savienības dalībvalstīs ir jānodrošina iespēja piedalīties Eiropas Parlamenta un vietējās vēlēšanās no 16 gadu vecuma.

• Ilgtspējīga jaunā izaugsme

Tas, vai ES izklūs no krīzes, un kopumā arī ES nākotne ir atkarīga no jaunās izaugsmes, īstenojot ilgtspējīgāku attīstības modeli sociālajā un vides jomā. Lai nodrošinātu jauniešu neatkarību, ļoti svarīga ir uzņēmējdarbība un zaļā ekonomika, lai jaunieši varētu dibināt uzņēmumus un atrast darbu. Eiropas Jaunatnes forums aicina ES novērst jauniešu bezdarbu un nodrošināt ilgtspējīgāku ekonomiku. ES ir jānodrošina dalībvalstis izmantot ilgtspējīgus ekonomikas modeļus. Turklāt ir jānodrošina izveidoto darbavietu kvalitātes atbilstība minimāliem standartiem šajā jomā. Proti, ir jāizveido minimālās algas sistēmas un jānosaka stažieru statuss Eiropā.

• Stiprāka Savienība

Lai nodrošinātu jauniešu vajadzības, ir būtiski, ka Eiropas Savienība virzās uz priekšu. Daudzas problēmas, piemēram, ekonomikas, fiskālās, vides, sociālās un nodarbinātības politikas jomā, dalībvalstis vairs nevar atrisināt, nesāņemot ES atbalstu. ES ir pilnīgi jāizmanto līdzšinējā pieredze, lai nodrošinātu jaunu un taisnīgāku līdzsvaru starp taupības pasākumiem un sociālo politiku. Turklāt ES ir piemērotāk jāizmanto LESD 165. pantā paredzētie noteikumi, lai „sekmētu [...] jauniešu dalību Eiropas demokrātiskajā dzīvē” un stiprinātu jauniešu nozīmi Eiropas demokrātijā.

• Jauni līdzekļi jauniem ieguldījumiem

Eiropas Savienībai būs arī vajadzīgi līdzekļi, lai īstenotu pasākumus tik svarīgās jomās, un tas nozīmē, ka būs vajadzīgi jauni līdzekļi jauniem ieguldījumiem. Eiropas Savienībai ir jāļauj palielināt savu līdzekļu apjomu, piemērojot tiešos nodokļus vides jomā un Eiropas finanšu darījumu nodokli.

• Sociālā Eiropa

Eiropas Savienība ir noteikusi standartus cilvēktiesību aizsardzības jomā, un tās pamatā ir demokrātijas un tiesiskuma vērtības, lai iedzīvotāji varētu samierināties ar seniem pāridarījumiem un dzīvot mierā. Turklāt Eiropas Savienība izveidoja Eiropas sociālo modeli, kas paredz veicināt augsta līmeņa nodarbinātību, nodrošināt atbilstošu sociālās aizsardzības līmeni, cīnīties pret sociālo atstumtību, kā arī nodrošināt augstu izglītības, apmācību un veselības aizsardzības līmeni, lai ES iedzīvotāji varētu dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi. Ir svarīgi, lai turpmākās paaudzes varētu izmantot ES tiesību aktu kopumu, un tāpēc ir svarīgi, lai Eiropas Savienība stingri ievēro tās vērtības un nodrošina to, ka sociālās reformas netiek īstenotas, kaitējot jauniešiem.

Dalībnieki un EYE brīvprātīgā plenārsēžu zālē

Ilgtspēja. Virzība uz videi draudzīgāku Eiropu

Ilgtspēja ir plašs temats, kas aptver vairākus jautājumus, — kā nodrošināt energoresursus un kādi ir iespējamie risinājumi pārmērīgas nozvejas ierobežošanai — tostarp arī publiskos izdevumus un finanšu tirgu un pasaules tirdzniecības kontroli. Eiropas Jaunatnes dienu dalībnieki labprāt apsprieda šīs tēmas, piedalījās debatēs un ideju laboratorijās un iedvesmojās, apmainoties ar labāko praksi ar citiem dalībniekiem. Galvenais uzdevums bija apsvērt, kā nodrošināt vides, ekonomikas un sabiedrības ilgtspēju, lai veidotu labāku Eiropas nākotni.

Videi draudzīga un ilgtspējīga Eiropa?

Vienā no sanāksmēm apmēram 60 dalībnieki no dažādām valstīm varēja paust viedokli par to, kā nodrošināt ilgtspējīgāku un videi draudzīgāku Eiropu. Philippe (18 gadi) no Šveices norādīja, ka ir nevis jārunā par problēmām, bet gan jānosūta skaidrs vēstījums, un Imogen no Apvienotās Karalistes piebilda, ka viņai kā Eiropas Savienības jaunajai iedzīvotājai ir svarīgi zināt, ka viņa var ietekmēt politiku ilgtspējīgas attīstības jomā.

Sanāksmes beigās dalībnieki minēja piecus iespējamus redzējumus Eiropas ilgtspējas jomā. Tie bija — priekšlikums veidot tādu sabiedrību, kas nerada atkritumus, bet, kas ražo tikai pilnīgi pārstrādājumus produktus un izmanto jaunus enerģijas ražošanas veidus, kā arī palielināt vietējās pārtikas rūpniecības nozīmi un izveidot ilgtspējīgu transporta sistēmu Eiropas līmenī. Daži biežāk minētie aspekti bija labāka izpratne par vides un ilgtspējas jomu un izglītība šajās jomās, kā arī piekļuve tīram ūdenim un tas, ka, lai risinātu šīs problēmas, ir jāīsteno kopīgi pasākumi Eiropas, nevis valstu līmenī.

Teātra izrādes un lomu spēles par ilgtspēju

Eiropas Jaunatnes dienās spilgts notikums bija Vācijas Ekonomikas ekspertu padomes priekšsēdētāja Wolfgang Wiegard teātra izrāde „Ir krīze!“. Izrādē piedalījās trīs aktieri, kuri interesanti un asprātīgi izspēlēja tādas sarežģītas tēmas kā ienākumus nenesošu nekustamo īpašumu aizdevumu konvertācija, tā dēvēto sniega lavīnu sistēmu negatīvais efekts un euro nākotne. Apmēram 110 dalībnieku piedalījās dzīvās mūzikas pasākumos, video un spontānos sadziedāšanās priekšnesumos.

Lomu spēlē par vidi, klimatu un ilgtspēju Eiropas Savienībā EYE pasākuma dalībnieki varēja iejusties Eiropas Parlamenta deputātu lomā. Dalībnieki tika sadalīti septiņās Eiropas Savienības partiju grupās un apsprieda 2030. gada projektu klimata un enerģētikas politikas jomā, pamatojoties uz reāliem tiesību aktiem. Viena no dalībniecēm Hanan Kostet no Beļģijas uzskatīja, ka ES ir vairāk jāīsteno iniciatīvas, kas atbalsta un veicina videi draudzīgus risinājumus, nevis tikai jāstoda tie, kuri neievēro ilgtspējas principus. Viņa norādīja:

„Lai to panāktu, ES var mainīt iedzīvotāju uzskatus, atbalstot pētniecību un attīstību videi draudzīgāku risinājumu jomā un īstenojot ilgtermiņa pasākumus. Lai uzlabotu pašreizējo situāciju, ir jāveic būtiskas izmaiņas — pretējā gadījumā tā neuzlabosies.”

Dalībnieki, kas uz vienu dienu iejutās EP deputātu lomā, noteica trīs lielus mērķus, kuri jāsasniedz līdz 2030. gadam — par 55 % samazināt siltumnīcefekta gāzes, nodrošināt to, lai 45 % izmantotās enerģijas būtu atjaunojamie enerģijas avoti un lai kopējais enerģijas ietaupījums būtu 40 %. Lai to finansētu, tika noteikts, ka dalībvalstīm ir jāsedz papildu izdevumi, un tika ierosināts reformēt ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, nosakot oglekļa dioksīda emisiju minimālo un maksimālo cenu. Norisinājās spraigas debātes par biodegvieli, par ko tika balsots, lai saglabātu vairākas iniciatīvas, piemēram, lai jaunattīstības valstīs atvieglotu nabadzības slogu. Turklāt atbildība par slānekļa gāzes ieguvu tika noteikta kopienas līmenī.

Taisnīga tirdzniecība

Attiecīgi ņemot vērā, ka 10. maijā tika atzīmēta ikgadējā Pasaules taisnīgās tirdzniecības diena, un Taisnīgas tirdzniecības aizstāvības birojs organizēja debātes par taisnīgu tirdzniecību

un ES. Taisnīgas tirdzniecības ražotāju organizācijas „Aprainores”, kas atrodas Salvadorā, pārstāvis Alexander Flores paskaidroja, kāpēc taisnīga tirdzniecība ir svarīga jaunattīstības valstu kopienās, uzsverot, ka samērīga atlidzība ir ļoti būtiska, lai veicinātu sabiedrības un individuālo attīstību. Viņš piebilda:

„Tas ir svarīgi arī tāpēc, lai palīdzētu šādās ģimenēs uzaugušiem bērniem mācīties skolā.”

Attiecībā uz brīvās tirdzniecības nolīgumiem Alexander Flores uzsvēra, ka ir svarīgi ņemt vērā pamata cilvēktiesības, nodrošināt pienācīgu darba apstākļus un aizliegt bērnu darbu jaunattīstības valstīs. Vairāk ir jānodrošina tāda starptautiskā palīdzība, kas veicina zināšanu un tehnoloģiju inovāciju nodošanu, nevis tikai paredz piešķirt naudas līdzekļus.

Klimata pārmaiņas

Divu dienu ilgās apspriedēs EYE pasākumā svarīgs temats bija klimats un veidi, kā Eiropas iedzīvotāji var mazināt savu ietekmi uz vidi. Organizācija „Eiropas Zemes jaunie draugi” organizēja interaktīvu semināru, kur dalībnieki tika sadalīti vairākās grupās, lai pārstāvētu dažādus kontinentus un apspriestu Eiropas atbildību klimata pārmaiņu jomā. Cahner Max no Spānijas norādīja:

„Pašreiz šī problēma mūs vēl neskar, tomēr nākotnē tā ietekmēs ļoti daudzus cilvēkus.”

Joost de Moor no Nīderlandes norādīja:

„Valdībām ir jāveicina uzvedības maiņa sabiedrībā, mudinot iedzīvotājus uzņemties lielāku atbildību.”

Aicinājums īstenot iniciatīvas un sniegt atbalstu zvejniekiem

Paneļa apspriedēs par ilgtspējīgas zvejniecības nākotni dalībnieki minēja jaunākās izmaiņas ES tiesību aktos un nozīmīgas problēmas ES kopīgās politikas īstenošanas jomā, lai gan šīs problēmas dažās valstīs ietekmē vairāk nekā citas valstis. Dalībnieki nosodīja spēcīgo lobistu darbību, kuras dēļ nesen Eiropas Parlamentā ar nelielu pārsvaru tika noraidīts priekšlikums par aizliegumu veikt postošu dzīļūdens grunts trālēšanu, un uzskata, ka šis jautājums ir atkārtoti jāiekļauj EP darba kārtībā. Turklāt daudzi dalībnieki, jo īpaši no Eiropas dienvidu reģiona valstīm aicināja īstenot vairāk iniciatīvu un nodrošināt atbalstu zvejniekiem šajās valstīs, piemēram, lai varētu nopelnīt iztikas līdzekļus, nodarbojoties ar zvejas tūrismu. Dalībnieki uzskata, ka kvotas un pārmērīgs ES regulējums negatīvi ietekmē kopienas. Paneļa apspriedes un pasākuma dalībnieki ierosināja noteikt elastīgākas kvotas, lai mazāki zivju apjomi tiktu izvesti atpakaļ jūrā, un īstenot pasākumus, lai Eiropas iedzīvotāji dažādotu uzturu un lietotu citas zivju sugas.

leskats cirka izrādē puķu bārā

Trīs EYE brīvprātīgie vienā no daudzajiem Parlamentā izvietotajiem stendiem

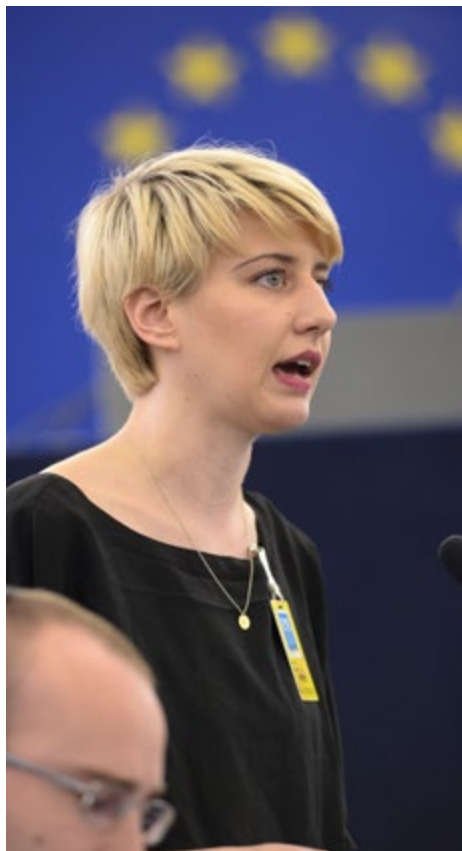

Vides aizsardzība

Energoapgādes drošība, pāreja uz atjaunojamiem enerģijas resursiem, uzlabojumi energoefektivitātes jomā un klimata pārmaiņu ierobežošana bija galvenās tēmas paneļa apspriedē „Viss ir mūsu varā!“. Viens no galvenajiem jautājumiem, ko pārrunāja paneļa apspriedes un pasākuma dalībnieki, bija problēmas energoapgādes drošības jomā, vienlaikus nodrošinot atbilstošu ilgtspēju ekonomikas, vides un sociālajā jomā. Pašreizējās ES un Krievijas diplomātijas krīzes apstākļos ir aktuāls jautājums par Eiropas atkarību no Krievijas naftas un gāzes piegādes. Viens no ierosinātajiem risinājumiem bija izmantot Kanādas lielo naftas un gāzes resursu apjomu, tomēr nav zināms, vai tur izmanto darvas smiltis un vai ES ir pieņemama dažādu resursu ieguves procesu būtiskā sociālā ietekme un ietekme uz vidi, ņemot vērā to, ka ES mērķis ir kļūt par pasaules līderi ilgtspējas jomā? Kait Bolongaro no Parīzes (Francija) tam nepiekrīt:

„Ja Eiropas Savienība neaizsargās vidi, kas tad to aizsargās? Ir jāatceļ pašreizējais atzinums par ierosināto Degvielas kvalitātes direktīvu, kas paredz atļaut darvas smilšu ieviešanu ES.”

Vairāki dalībnieki uzskatīja, ka ir svarīgi veicināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu un uzlabot energoefektivitāti, un šajā jomā arī paneļa apspriedes dalībnieki aicināja jauniešus aktīvāk piedalīties šīs tēmas apspriešanā.

Ilgtspējīga organizācija

Organizējot tik vērienīgu pasākumu kā Eiropas Jaunatnes dienas, ir jāveic visaptverošas loģistikas un plānošanas darbības, lai tas būtu pēc iespējas ilgtspējīgāks. Organizācijas „Starptautiskā jauno dabas draugu apvienība” pārstāve Ewa Iwaszuk minēja dažus priekšlikumus, kā īstenot videi draudzīgākas Eiropas Jaunatnes dienas:

– „Galvenā problēma ir tā, kā sapulcēt 5500 dalībnieku tikai divu dienu ilgam pasākumam. Dalībnieki ieradās ar lidmašīnām, bet pasākuma organizatoriem būtu jāņem vērā oglekļa emisiju ietekme un dalībnieki jā mudina braukt ar vilcienu. Ir zināms, ka Eurorail vilciena biļeti izmantoja tikai daži dalībnieki.”

Pasākumā bija pieejams daudz pārtikas, tomēr Ewa Iwaszyk uzskata, ka bija pārāk maz veģetāriešu ēdienu:

„Iespējams, lielākā daļa ēdienu bija pagatavoti, izmantojot vietējos produktus, un tas ir ļoti labi, tomēr bija pārāk maz stingriem veģetāriešiem un veģetāriešiem piemērotu ēdienu.”

„Ņemot vērā globālo politisko situāciju, Eiropas Savienība cenšas rādīt piemēru klimata pārmaiņu jomā, un tas būtu nozīmīgi, ka šis princips tiek ievērots arī šādos pasākumos. Tik vērienīga jauniešu pasākuma organizēšana varētu būt labs piemērs un to pat iespējams organizēt arī kā pasākumu, kura dēļ nerodas oglekļa emisijas.”

Domas ārpus rāmja — ilgtspēja

Daži piemēri, kas ilustrē idejas, ar kurām dalījās jaunieši un kas tika apspriestas EYE pasākumos:

Atkritumu un emisiju novēršana.

Noteikt mērķi līdz 2030. gadam izveidot tādu sabiedrību, kas nerada atkritumus, bet, kas ražo tikai 100 % pārstrādājamus produktus un produktus ar ilgāku aprites ciklu, kā arī izmantot jaunus pārstrādes veidus. Novērst emisijas, samazinot iepakojumu un pārvaļāšanas apjomu. Efektīvi novērst pārmērīgu piesārņojumu, piemēram, izglītojot sabiedrību.

Aizliegt plastmasas maisiņu izmantošanu veikalos.

Izglītība.

Ir jāveicina izpratne un ir jānodrošina labāka izglītība vides un ilgtspējas jomā. Ilgtspēja ir jāiekļauj sākumskolu mācību programmā. Sabiedriskajos plašsaziņas līdzekļos ir arvien vairāk informācijas par ilgtspēju un pāreju uz ekoloģisku politiku ES.

Ilgtspējīga pārtika.

Istenot priekšlikumu veicināt reģionālu, sezonas un bioloģiskas pārtikas (tādas, kas nesatur ĢMO) ražošanu, izstrādāt „Food Miles” sistēmu (= pārtikas cenā iekļaut dažādas saistītās izmaksas, piemēram, par dzīvnieku labturību), pieņemt vienotu politiku pārtikas nozares atkritumu apsaimniekošanas jomā, izglītot iedzīvotājus par pārtikas ražošanu un pārtikas atkritumiem un īstenot pasākumus, lai dažādotu Eiropas iedzīvotāju uzturu.

Pasākumi ekonomikas jomā.

Atcelt visus nodokļu atvieglojumus energoietilpīgās nozarēs, nosakot, ka ir jāmaksā tiem, kuri ir atbildīgi par klimata pārmaiņām.

Transports.

Ir jāizveido subsidēts Eiropas ātrgaitas dzelzceļa tīkls, lai iedzīvotāji varētu atļauties to lietot un lai tas būtu ievērojami lētāks nekā lidojumi. Šim tīklam ir jāaptver ne tikai Centrāleiropas valstis, bet arī attālāki reģioni, lai visos reģionos veicinātu ilgtspējīgu pārvaļāšanu.

Stimuli.

Veicināt tādu pasākumu īstenošanu, kas atbalsta un attīsta videi draudzīgus risinājumus, nevis sodīt tos, kas neievēro ilgtspējīgas attīstības principus. Piemēram, nodrošināt finansiālu stimulu ilgtspējīga patēriņa jomā, piemēram, piemērojot nodokļu atlaides tiem iedzīvotājiem, kuri uzturā lieto bioloģiskās lauksaimniecības produktus.

Ekoloģiskā un sociālā ietekme.

Ir vajadzīga pārredzama sistēma attiecībā uz uzņēmumiem, kas darbojas ilgtspējas un cilvēktiesību nodrošināšanas jomā. Šai sistēmai ir jānosaka uzņēmumu ekoloģiskā un sociālā ietekme.

Atjaunojamie energoresursi.

Atbalstīt atjaunojamo energoresursu izmantošanu un nodrošināšanu par pieņemamu cenu un aizliegt izmantot kodolenerģiju. Izstrādāt plānu, kas paredz līdz 2040. gadam nodrošināt videi draudzīgu energoapgādi un kas paredz neizmanto akmeņogles, lai uzskatāmi aplicinātu apņemšanos samazināt CO2 emisijas. Ieguldīt līdzekļus ilgtspējīgas attīstības jomā, piemēram, pētniecībā par jauniem videi draudzīgiem energoresursiem, un īstenot plānus starptautiskā līmenī.

Plaša patēriņa preces.

Visiem iedzīvotājiem nodrošināt piekļuvi tīram bezmaksas ūdenim. Ūdens ir dabas resurss, un saskaņā ar cilvēktiesību principiem tā pieejamību nedrīkst regulēt privātais tirgus.

Sociālā Eiropa.

Eiropai ir efektīvi jāpalīdz tām valstīm, kuras vairāk ietekmē jūras līmeņa celšanās, jo globālās sasilstāšanas kontekstā tas ir ES vēsturiski noteikts pienākums.

Ilgtspējīga nākotne ir jauniešu ietekmes joma

– Eiropas Jaunatnes foruma komentārs

Satraucošais rādītājs par to, ka 29,7 % ES jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem draud nabadzība vai sociālā atstumtība, norāda uz pilnīgi citu pasaules attīstības programmas kontekstu. Valdību nespēja īstenot Tūkstošgades attīstības mērķus vai vienoties par reāliem un saistošiem pasākumiem klimata pārmaiņu jomā nav dienviņu reģiona valstīm aktuāla problēma, bet gan ļoti reālas problēmas, kas ietekmēs arī pašreizējās un turpmākās Eiropas paaudzes. Konferencē „Rio+20” tika uzsvēta nepieciešamība uzlabot sinerģiju starp ilgtspēju un pasaules attīstības programmu, un tā ir svarīga virzība uz priekšu, lai stiprinātu iedzīvotāju un vides savstarpējo atkarību. Kad tiks noteikti jaunie mērķi ilgtspējīgas attīstības jomā, piemēram, cita starpā nabadzības, izglītības, veselības aprūpes, nodarbinātības un vides problēmu jomā, tie pārveidos jauniešu dzīvi Eiropā un pasaulē.

Tāpēc jauniešiem ļoti svarīgas ir pašreizējās debates par jauno pasaules programmu. Eiropas Jaunatnes forums vēlas nodrošināt to, lai jaunieši un jauniešu organizācijas aktīvi piedalītos jaunās starptautiskās programmas izstrādāšanā un īstenošanā, lai uzlabotu jauniešu situāciju Eiropā un pasaulē, vienlaikus skaidri ņemot vērā viņu tiesības.

Eiropas Jaunatnes dienas un ilgtspēja

Eiropas Jaunatnes dienās jaunieši varēja apspriesties un apmainīties ar viedokļiem ilgtspējīgas attīstības jomā. Debātēs tika analizēti

sarežģīti jautājumi, piemēram, enerģijas ražošana un izmantošana, izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un finanšu tirgu nestabilitāte, kā arī tika pārrunātas alternatīvas stratēģijas, piemēram, kooperatīvu izveide. Jaunieši kā vienu no galvenajām problēmām minēja ilgtspēju, kas ietekmē jauniešus visā pasaulē, un aicināja politikas lēmējpersonas īstenot proaktīvus un steidzamus pasākumus, lai novērstu klimata un cilvēces katastrofu.

Eiropas Jaunatnes forums un jaunā pasaules programma

Eiropas Jaunatnes forums uzskata, ka svarīgākie aspekti efektīvai programmai ilgtspējīgas attīstības jomā pēc 2015. gada ir šādi.

• Mērķtiecīgas un jaunas pasaules saistības ilgtspējīgas attīstības jomā

Eiropas Savienībai ir jāuzņemas vadošā loma, lai nodrošinātu mērķtiecīgu vispārēju pasaules nolīgumu, kur noteikta valdību pārskatbaidība un efektīvi īstenošanas mehānismi. Līdzšinējās metodes nav pietiekamas, lai veiksmīgi atrisinātu pašreizējās sarežģītās un savstarpēji saistītās problēmas, kas pašreiz izvirzās visā pasaulē ekonomikas, sociālajā un vides jomā un lai, īstenojot ilgtspējīgu attīstību, novērstu nabadzību. Pasaules lielākajām valstīm ir būtiski jāmaina pieeja, ko tās izmanto pasaules līmeņa problēmu risināšanai, un ir jāizstrādā pārveides programma, lai uzlabotu jauniešu situāciju un izveidotu tādu Eiropu un pasauli, kādā viņi

vēlas dzīvot. Jaunajā programmā ir jānosaka skaidri un mērāmi mērķi, lai varētu precīzi novērtēt progresu nabadzības novēršanas un ilgtspējīgas attīstības sasniegšanas jomā līdz 2030. gadam. Šai programmai ir jābūt tiesībpamatotai, tā nedrīkst būt regresīva, un tā ir jāpieņem un jāīsteno starptautiskā līmenī.

• Visaptveroši ieguldījumi jauniešiem kā galvenajiem dalībniekiem, kas var nodrošināt ilgtspējīgu attīstību

Pasaulē apmēram 18 % iedzīvotāju ir jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem. Būtiski ieguldījumi jauniešiem ir ļoti svarīgi, lai viņi varētu uzņemties galveno atbildību par notikumiem pēc 2015. gada. Ir ļoti būtiski ieguldījumi kvalitatīvas izglītības jomā. Līdz 2030. gadam ir jānodrošina brīva pieeja kvalitatīvai visu līmeņu formālai un neformālai izglītībai. Kvalitatīvas izglītības pamatā ir students, tā ir iekļaujoša un rosina kritisko domāšanu, kas ir svarīgi, lai jaunieši varētu būt aktīvi pasaules iedzīvotāji. Tāpat ļoti svarīgs ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums ir arī ieguldījumi kvalitatīvu darbavietu izveidē. Līdz 2030. gadam visiem jauniešiem ir jānodrošina pienācīgs darbs, kā arī pienācīgs un taisnīgs atalgojums, droši darba apstākļi, pārstāvniecība un sociālā aizsardzība.

• Jauniešu un jauniešu organizāciju iesaistīšana

Jāpanāk kvalitatīva jauniešu iesaistīšana, lai nodrošinātu atbildīgu, proaktīvu un

demokrātisku pilsonības kultūru. Jauniešiem ir jādod iespēja rīkoties, un viņi ir jāiesaista sociālo, politisko un ekonomikas lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī jānodrošina jauniešu pamatota līdzdalība attīstības jomas politikas un rīcības izstrādes un īstenošanās procesā. Jauniešu organizācijas ir galvenie līdzdalībnieki ilgtspējīgu jauniešu līdzdalības procesu nodrošināšanā. To nozīme ir būtiska, jo nodrošina jauniešiem svarīgu neformālo izglītību, un tās ir jāuzskata par pastāvīgiem līdzdalībniekiem lēmumu pieņemšanas procesos.

YOIVillage teltis pie Parlamenta

• Ievērojamas izmaiņas ieguldījumu un pasaules tirdzniecības modeļu jomā

Lai panāktu reālu progresu ilgtspējīgas attīstības jomā, ir radikāli jāmaina pasaules ieguldījumu un tirdzniecības pārvaldības metodes. Ir jāizmanto tādi modeļi, kuru pamatā ir pārskatatbildība un atbildības apziņa, un starptautiskā līmenī ir jāievēro starptautiskās solidaritātes princips. Īstenojot kopējas pūles, jāiesaista dažādi dalībnieki, piemēram, ILO un PTO, un jāveic konkrēti pasākumi, lai novērstu deformējošas un netaisnīgas subsīdijas un veicinātu taisnīgu tirdzniecību. Turklāt finanšu nozares jomā ir galvenokārt jānodrošina labāks regulējums un uzraudzība un jāievieš taisnīgas nodokļu sistēmas.

• Patēriņa un ražošanas paradumu maiņa

Ir steidzami jāmaina neilgtspējīgi patēriņa un ražošanas paradumi. ES ir īpašs pienākums rīkoties šajā jomā, jo tā ir atbildīga par nesamērīgu pasaules patēriņa līmeni. Steidzami jāizglīto patērētāji. Iedzīvotāji ir labāk jāinformē par viņu atbildību un pārmērīga enerģijas un resursu patēriņa sekām. Turklāt ir jāatbalsta tādas alternatīvas, kas nodrošina efektīvāku un taisnīgāku patēriņa sadalījumu. Šajā jomā būtiska nozīme ir jauniešu organizācijām, kas nodrošina neformālo izglītību, jo tā ir pārbaudīts un efektīvs instruments sociālo pārmaiņu jomā.

Burvju spoguļītis rosināja dzīvas debates YO!Village

#EYE2014 Tweets

Giada Emer @emergiada
@EP_YouthEvent

This should be the beginning! Thank you EYE2014 for your motivation

Pauline Gessant @paulinegessant

It seems that a lot of young people at #EYE2014 are in favour of a more integrated Europe. A lot of hope for the future!

michael mayer @mayer_michl

Please stop promoting Erasmus, mobility and interns as a solution for youth unemployment-it's not! Jobs are! #yftt #eyestream

Clément Arbib @clearbib

#Digitalrevolution We must protect Intellectual Property for the future of our technologies
#EYE2014 #EYEstream

Line Kuppens @linekuppens

EU anthem @pack_doris singing wholeheartedly! Proud of Europe!

Victor Sole @sule25

We have to build a strong European civil society aimed to defend EU's values and goals
#EYEstream #EYE2014

Natalia Raczynska @raczynskan

@EP_YouthEvent simply amazing!

Elise Drouet @lilite5
Aleksandra Kluczka
#EYE2014 participants share common values
#genderequality, innovation, #mobility

Ali Riza Babaoğlu @alibabaoğlu

We are very excited to participate #EYE2014 in discussions and hear ideas for a better Europe!

@EP_YouthEvent @Europarl_EN @coe

Androulla Vassiliou @VassiliouEU

Many ideas voiced for a better Europe. I love seeing young people involved & actively participating.
#EYE2014

David Clark @david_byc
Excellent weekend at @EP_YouthEvent / YO!Fest thanks to everyone who organised it

@Youth_Forum #EYE2014 from @bycLIVE

Raffaele De Marco @mr_amsterdam92

Great experience, great days, great nights! Merci Strasbourg!

Jaume Duch @jduch

«Feel Europe, live Europe, love Europe.» Happy Europe's Day to all of you.

#EYE2014 #YO!Fest @AnniPodimata

Line-Mari Sæther @LineMariSaether

The unemployment in Europe is not the youth's fault. We need an inter-generational perspective to tackle the crisis

European Youth Press @youthpress

I am still alive and full of energy - that is not a matter of age

@pack_doris #EYE2014 #eymd

Eiropas vērtības.

Vai pasaules tirgus dalībnieks ir taisnīgs tirgus dalībnieks?

Eiropas Jaunatnes dienu runātāju sastāvs nebija īpaši daudzveidīgs, tomēr programmas pasākumi bija ļoti daudzveidīgi, piemēram, notika paneļa debates par Eiropu kā labu kaimiņu un vērtīgu ieguldītāju pasaulē, īpaši uzsverot situāciju Ukrainā, un tika organizētas ideju laboratorijas, lai pārrunātu Eiropas vērtības 21. gadsimtā, kur tika apspriesti daudzi svarīgi jautājumi.

Dzimumu līdztiesība un starppaaudžu solidaritāte

Ar dzimumu saistītas socioloģiskas problēmas tika pārrunātas apspriedē, ko vadīja EP deputāte Doris Pack un kur galvenokārt tika pārrunāts tas, kā tieši jaunieši nākotnē varētu novērst dzimumu nevienlīdzību. Sanāksmes nosaukums bija „Mūsu paaudzes līdzdalība — 50/50”, tomēr paneļa apspriedēs piedalījās trīs sievietes, un auditorijā sieviešu un vīriešu attiecība bija apmēram 4:1. Meiteņu gaidu un skautu pasaules apvienības pārstāve, paneļa apspriežot dalībiece Paula Nehrer norādīja

„Cīņā par dzimumu līdztiesību ir jāiesaista vīrieši.”

Jāņem vērā, ka, vērīgi analizējot pasākuma 500 runātāju sastāvu, vīriešu un sieviešu attiecība ir 2:1, tomēr daži uzskata, ka vīriešu dzimuma dalībnieku skaits ir atbilstošs un ka drīzāk būtu jānodrošina iespēja sievietēm noteikt eksperta statusu oficiālos Eiropas pasākumos, tostarp Eiropas Jaunatnes dienās.

Ņemot vērā Eiropas sabiedrības novecošanās problēmu un to, ka pašlaik vidējais EP deputātu vecums ir 55 gadi, pasākuma dalībnieki un organizatori uzskata, ka ir svarīgi uzlabot

starppaaudžu dialogu, jo īpaši saistībā ar politikas lēmējpersonām.

*„Nebūtu jāakcentē vecuma atšķirības.”
Seminārā par aizspriedumu novēršanu pret citām paaudzēm Sofia Valenti no Itālijas norādīja: „Tas ir personisks un kultūras jautājums.”*

Hu Hao, kas ir dzimis Ķīnā, bet dzīvo un studē Francijā, apgalvoja, ka Ķīnā vecāki atsakās no visa iespējamā, lai audzinātu savus bērnus. Viņš piebilda:

„Tomēr jaunieši to nenovērtē.”

Bet, no otras puses, studenta no Francijas Benjamin Ahamada (dzimšanas vieta — Kamerūna) pieredze atšķiras:

„Kamerūnā attiecības ar vecākiem cilvēkiem atšķiras no tām, kādas ir Francijā. Tur nav aizspriedumu pret vecākiem cilvēkiem un nav pieļaujama necienīga izturēšanās pret viņiem.”

Politiskā komēdija

„Politiskā komēdija bija diezgan neparasts priekšnesums, ja to tā var nosaukt. Parasti klausītāji nepieraksta manis teikto,” norādīja Andy Zaltzman, stāstot par savu uzstāšanos

Eiropas vērtības

Eiropas Jaunatnes dienu norises laikā par tēmu „Vai par visu var smieties?“, un piebilda, ka parasti komēdiju izrādes nenotiek plkst. 11.30.

Tā bija neparasta un vienlaikus interesanta uzstāšanās, un 100 Eiropas jauniešu smējās, klausoties 90 minūšu ilgu apspriedi par komēdijas nozīmi un ierobežojumiem. Lielbritānijas komiķis, kurš pats sevi uzskata par pesimistu, norādīja:

„Komēdijai nav konkrēta mērķa, tomēr tās mērķis ir izklaidēt skatītājus, nevis kādu aizvainot. Tomēr to, vai komēdija ir aizvainojoša, nosaka skatītājs.”

Viņš runāja, vienlaikus tulkojot vairākās valodās, un tajā piedalījās arī klausītāji, un arī tulkus tika uzjautrināti, tomēr viņš runāja arī par nopietnām humora tēmām. Vai komēdijai ir robežas? Vai komēdija var būt kaitējoša, ja joko par sociālām problēmām? Klātesošie piekrita, ka nevajadzētu jokat par traģiskiem notikumiem un cilvēku ciešanām, ko izraisīja pašreizēja vai agrāka karadarbība. Tomēr var un vajag jokat, piemēram, par politiskiem notikumiem, un A. Zaltzman norādīja, ka daļēji tas ir komiķu profesionālais darba pienākums. Viņš paskaidroja, ka robežu viņš nosaka, uzdodot sev kontroljautājumu par to, vai būtu pieņemami šādus jokus stāstīt savai mammai.

Kopumā klausītājiem patika šī politiskā komēdija. Daryl Chou no Austrijas norādīja:

„Tas bija lielisks priekšnesums, kur joki mijās ar dažiem patiesi vērtīgiem komentāriem par komēdijas žanru. Atzinīgi vērtēju to, ka uzstāšanās laikā daudzi cilvēki smējās. Šī komēdija uzlaboja man garastāvokli, un ceru noskaidrot citu cilvēku viedokli par komēdiju un tās robežām.”

Uzstājas politiskais satirīķis Andy Zaltzman

Realitātes pārbaude — iejusties cita ādā

Eiropas Jaunatnes dienu otrajā norises dienā ciematā „YO!Village” notika teātra izrādes „Eiropas vērtības — realitātes pārbaude” un tajā piedalījās apmēram 30 Eiropas Jaunatnes dienu dalībnieki, kuri gan skatījās priekšnesumu, gan piedalījās tajā, kļūstot par aktieriem-skatītājiem, un kuriem bija iespēja mainīt priekšnesuma saturu.

Sākumā uzstājās aktieri, kuri attēloja orķestra mēģinājumu un orķestra dalībnieku sazināšanās problēmas, kas radās starp mūziķiem, kuri nebija apmierināti ar viena mūziķa sniegumu. Orķestra dalībnieki tautības dēļ pazemoja Vasju, kautrīgu un biklu zēnu no Baltkrievijas, un izrādē tika attēlots tas, kā tiek ignorēti Vasjas centieni apliecināt savu talantu. Pēc tam skatītājiem bija iespēja mainīt galvenā varoņa likteni un iztēloties, kā viņi aizstāvētos pret iebiedēšanu, ja viņi būtu Vasjas lomā. Izrādi atkārtoja, un kāds no skatītājiem varēja to jebkurā brīdī pārtraukt un, aizstājot aktieri, varēja turpināt tēlot Vasjas lomu. Vismaz pieci skatītāji tēloja galveno varoni, un viņi izmantoja

dažādas metodes, kā cīnīties pret iebiedēšanu, tostarp jokojot un glaimojot pāridarītājiem. Daži EYE dalībnieki norādīja, ka viņi kādreiz ir bijuši diskriminēti, un šī izrāde bija iespēja uzzināt citus veidus, kā rīkoties šādā situācijā, nevis tikai, izmantojot agresīvus izteicienus.

Cilvēktiesības, vārda brīvība un naida noziegumi

Jēdziens „Eiropas vērtības” mazliet pārklājās ar citām tēmām, tomēr šajā pasākumā galvenokārt tika uzsvērti tādi jautājumi kā naida runa un iebiedēšana tiešsaistē, sniedzot dalībniekiem iespēju apspriest ES paredzētos noteikumus un politikas nostādnes saistībā ar internetu, kā arī iespējas uzlabot informētību šajā jomā, īstenojot dažādas iniciatīvas, piemēram, Eiropas Padomes kampaņu „Izbeigt naida runu!”.

Viens no Eiropas Parlamenta mērķiem ir uzlabot situāciju cilvēktiesību jomā pasaulē, aizsargājot minoritātes un sekmējot demokrātisku vērtību ievērošanu, tostarp informācijas un preses brīvības jomā. Digitālo plašsaziņas līdzekļu revolūcijas jomā situācija pašlaik kļūst arvien nestabilāka, un tiek izstrādātas jaunas

domas brīvību ierobežojošas metodes un arī jauni veidi, kā tās apiet.

ES ir spēkā dažādi tiesību akti, kas reglamentē vārda brīvību. Dažās valstīs preses brīvība ir īpaši ierobežota un žurnālistu darbs tiek cenzēts, tomēr situācija ir daudz sliktāka valstīs, kas nav ES dalībvalstis.

Organizācijas „Reportieri bez robežām” pārstāvis Olivier Basille norādīja, ka ir svarīgi izveidot jaunu sociālo plašsaziņas līdzekli, lai izplatītu informāciju par konfliktiem. Viņš minēja, ka uzmanību saista šīs organizācijas 2014. gada preses brīvības indeksa statistikas rādītāji un uzsvēra, ka šogad ir nogalināti 17 žurnālisti un 10 interneta lietotāji un 174 žurnālisti un 166 interneta lietotāji atrodas ieslodzījumā. Šis indekss tiek publicēts katru gadu un to izmanto, lai noteiktu informācijas brīvības līmeni 180 valstīs. To izmanto, lai noteiktu žurnālistu, ziņu organizāciju un interneta lietotāju brīvības līmeni katrā valstī un iestāžu centienus nodrošināt šīs brīvības ievērošanu.

Visi minētie negadījumi ir notikuši valstīs, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, tomēr O. Basille uzsvēra, ka cilvēktiesību pārkāpumi preses brīvības jomā notiek arī Eiropas valstīs, un viņš norādīja, ka vairāk nekā puse ES dalībvalstu atrodas šā saraksta vidū.

Krievija un Eiropas Savienība

Apspriedēs par vārda brīvību un drošību tiešsaistē vairākkārt tika minēts ziņotāju aizsardzības jautājums. Oliver Basille apgalvoja:

„Eiropas iedzīvotājiem un Eiropas politiķiem noteikti trūkst pilsoniskās drosmes. Šajā gadījumā drosmīgi rīkojās Krievija, dodot patvērumu cilvēkam, kurš atklāja, ka ES

Eiropas Padomes organizētās Dzīvās Bibliotēkas dalībnieki stāsta par piedzīvoto diskrimināciju

iedzīvotājus izspiego, lai gan ES atteicās dot viņam patvērumu.”

Vairāki simti jauniešu, kas klausījās uzstāšanos, to atbalstīja ar aplausiem.

Krievijā situācija plašsaziņas līdzekļu brīvības jomā ir ļoti neapmierinoša. Krievijas organizācijas „Memorial” pārstāvis Kirill Koroteev, kurš 2009. gadā saņēma Saharova balvu, paskaidroja, ka interneta straujās attīstības dēļ Krievijas valdībai ir arvien grūtāk bloķēt saturu, tāpēc vienkārši tiek mainīta plašsaziņas līdzekļu iestāžu struktūra. Kāda jaunieta auditorijā piebilda, ka pašlaik situācija Krievijā homoseksuālisma jomā ir kritiska. Homoseksuāļus no vajāšanas neaizsargās pat policija. Kirill Koroteev norādīja:

– „Šobrīd, iespējams, viena no galvenajām problēmām Krievijā ir policijas nesodāmība.”

Multikulturālisms un populisma gaisotne

Līdztekus imigrācijas jautājumiem pasākumā tika apspriesti arī globalizācijas negatīvie aspekti, īpašu uzmanību pievēršot cilvēku tirdzniecībai. Vienā no ideju laboratorijām 40 dalībniekus aicināja ieteikt novatoriskas idejas un risinājumus, lai veidotu labāku Eiropu. Viens no priekšlikumiem — izveidot Eiropā, Eiropas sabiedriskajā telpā, tikšanās vietas ne tikai jauniešiem un mobilajiem iedzīvotājiem, kuri var ceļot pa Eiropu, bet arī vecākiem cilvēkiem un sociāli atstumtām grupām. Atbalstītākais priekšlikums — noteikt minimālo algu visās ES dalībvalstīs un visiem nodrošināt bezmaksas izglītību. Sanāksmes noslēgumā tika konstatēts, ka viedokļi atšķiras.

Robin van Leijen (28 gadi) no Nīderlandes norādīja, ka, viņaprāt, turpmāk multikulturālismam ir jāpievērš pastiprināta uzmanība:

– „Multikulturālisms ir iespēja, nevis drauds.”

Saistībā ar multikulturālismu un populisma gaisotni, kas izpaužas visā Eiropā, daži EYE dalībnieki apsprieda arī pašreizējo situāciju imigrācijas jomā ES gan cilvēku tirdzniecības kontekstā, gan attiecībā uz cilvēkiem, kuri izceļo no savas dzimtenes, dodoties uz Eiropu labākas dzīves meklējumos.

Sofia Valenti norādīja: *„Debates bija interesantas, un tā kā esmu no Itālijas un dzīvoju netālu no Lampedūzas, ļoti labi saprotu šo problēmu un šīs problēmas sekas redzu katru dienu.”*

„Šo problēmu nevar atrisināt dalībvalstu līmenī. Eiropai jārikojas kā vienam veselumam, un ES ir daudz vairāk līdzekļu jāiegulda humānās palīdzības jomā.”

Priekšlikumi par Eiropas vērtībām.

Daži piemēri, kas ilustrē idejas, ar kurām dalījās jaunieši un kas tika apspriestas EYE pasākumos:

Līdzdalība.

Ir jāuzlabo starppaaudžu dialogs, iesaistot arī jauniešus, jo īpaši saistībā ar politikas lēmējpersonām, piemēram, regulāri rīkojot tādas pasākumus kā „EYE 2014”, tostarp arī reģionālā līmenī.

Naida novēršana.

Ir jānovērš cēloņi naida noziegumiem pret lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem un transseksuāļiem, lai efektīvi novērstu naidu pret minoritātēm.

Atbildīga nodokļu sistēma.

Augstu nodokļu piemērošana produktiem ir pretrunā darba ņēmēju tiesībām vai vides noteikumiem.

Eiropa nav cietoksnis!

Veicot robežkontroles pasākumus, Eiropā ir jāievēro cilvēktiesības. Ir jānostiprina solidaritātes princips un jāuzlabo ētika un kopīga atbildība.

Apmaiņa un pieredze.

Daži priekšlikumi: 1) ES finansētas vakariņas pierobežā. Šis priekšlikums paredz organizēt īpašu pasākumu un divu valstu iedzīvotājus nogādāt abu valstu pierobežā, kur šie cilvēki satiekas, mīlojas ar mājās gatavotu ēdienu un vietējiem dzērieniem un savstarpēji iepazīstas; 2) obligātas Eiropas jauniešu apmaiņas programmas, lai iepazītu dzīvi dažādos Eiropas reģionos un lai ilgtermiņā veidotu draudzīgas attiecības ar iedzīvotājiem visā Eiropā; 3) izveidot Eiropā, Eiropas sabiedriskajā telpā, tikšanās vietas ne tikai jauniešiem un mobilajiem iedzīvotājiem, kuri var ceļot pa Eiropu, bet arī vecākiem cilvēkiem un sociāli atstumtām grupām.

Demokrātijas līmenis.

Eiropas Parlamentam katru gadu jānosaka un jāpublicē demokrātijas līmenis, kāds ir ES dalībvalstīs, un jānosaka prasība tām dalībvalstīm, kurās demokrātijas līmenis ir neatbilstošs, pamatot attiecīgās valsts politiku Eiropas Parlamentā. Ja šīs valstis nevar pārliecināt Parlamentu par politikas pamatotību, ir jāierobežo finansiālais atbalsts attiecīgajām valstīm. Eiropas Parlamentam ir jābūt tiesībām uz laiku pārtraukt dalībvalstu līdzdalību ES, ja attiecīgajā valstī netiek ievērotas Eiropas pamatvērtības.

Vērtību aizsardzība.

Eiropā ir jāpieņem stingrs rīcības kodekss sadarbībai ar trešām valstīm, jo īpaši tām, kurām ir apstrīdama reputācija labas pārvaldības un cilvēktiesību jomā. Tas īpaši ir jāievēro ieroču eksporta jomā. Turklāt ES iestādēm ir jāpārtrauc tirdzniecība ar tām valstīm, kurās ir diktatūra (t. i., tirdzniecības nolīgumi), neatkarīgi no tā, vai attiecīgā valsts ir stratēģisks ekonomiskais partneris.

Līdztiesība.

Veicināt dzimumu līdztiesību visos sabiedrības līmeņos un nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi izglītībai un darbam neatkarīgi no dzimuma, reliģiskās pārliecības vai etniskās piederības.

Izglītība.

Visiem iedzīvotājiem nodrošināt bezmaksas izglītību, tostarp augstāko izglītību. Ieviest mācību priekšmetu „Eiropa šodien”, kurā sniegtu zināšanas par Eiropas vēsturi, vērtībām, cilvēktiesībām un valodām, lai veicinātu vienotu izpratni par kopīgām vērtībām un lai veidotu Eiropas identitāti. ES ir arī jāfānansē izglītība tiešsaistē par politiskiem un pilsoniskiem jautājumiem tā, lai šī informācija būtu pieejama visām skolām un universitātēm.

Eiropa cilvēkiem.

Eiropas Jaunatnes forums vēlas panākt to, lai ES cilvēki būtu svarīgāki par bankām un savtīgām interesēm.

Līdzdalība, iekļaušana un jauniešu tiesības

– Eiropas Jaunatnes foruma komentārs

ES vērtības pārsvarā tiek apšaubītas krīzes apstākļos — kā ES būtu vai nebūtu jārikojas? Vai ES ir arī jārikojas tā, kā tā vienmēr ir rīkojusies, vai tā, lai pēc iespējas vairāk tiktu aizstāvētas iedzīvotāju intereses? Kā nodrošināt to, lai ES rīcībai nav neparedzamas nelabvēlīgas ietekmes uz iedzīvotājiem, jo īpaši uz nākamo paaudzi — jauniešiem?

Jaunatnes forums uzskata, ka, cenšoties ātrāk izklūt no krīzes, ES neņem vērā jauniešu intereses, un tādēļ viņu tiesības tiek ierobežotas. Jauniešiem norāda, ka viņiem pašiem ir jācīnās ar krīzes radītajām sekām, piemēram, pieteikties neapmaksātā stažiera darbā un mācīties vai studēt par dārgu maksu. Tādējādi var ne tikai zaudēt veselu jauniešu paaudzi, bet arī izraisīt bezcerību, jo jauniešiem var rasties bezcerīgs priekšstats par nākotni, un pakāpeniski var palielināties plaša starp šiem jauniešiem un to grupu, kas ir nelabvēlīgā sociāli ekonomiskajā situācijā.

Tomēr ir skaidrs, ka Eiropas līmeņa problēmas, piemēram, darbavietas drošība un bezdarbs, ir jārisina Eiropas līmenī. Pašlaik Eiropas jauniešu tiesības piemērotāk var aizsargāt, īstenojot pasākumus Eiropas līmenī.

Eiropas Jaunatnes dienas un Eiropas vērtības

Lai nepieļautu, ka tiek zaudēta vesela paaudze un lai nodrošinātu Eiropas vērtību saglabāšanu, Jaunatnes forums uzskata, ka ES ir jānodrošina pozitīva virzība uz priekšu, lai garantētu

jauniešu tiesību ievērošanu. Tas tika minēts EYE apspriedēs, tostarp Čehijas Jaunatnes padomes apspriedē par dažādiem līdzdalības aspektiem un debatēs par jauniešu pārstāvības kvotu ieviešanu ES. Jaunatnes forums arī vērsa uzmanību uz dažādiem jauniešu diskriminācijas veidiem, ar ko saskaras jaunieši, piemēram, geju, invalīdu, sociāli un ekonomiski atstumto grupu pārstāvju diskrimināciju utt.

Eiropas Jaunatnes forums un Eiropas vērtības

Būs grūti nodrošināt tādu ES, kur tiek ievērotas vērtības un aizsargātas turpmāko paaudžu tiesības. Lai to izdarītu, ir jāmaina ierastais ES rīcības veids un jāņem vērā šīs rīcības sekas attiecībā uz vairākām paaudzēm. Piemēram, ir jāņem vērā jauniešu viedoklis ES lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī izstrādājot tiesību aktus, kas attiecas uz jauniešiem. Tas nozīmē, ka jānovērš lejupēja pieeja lēmumu pieņemšanā un jānodrošina tiešā demokrātija. Tas savukārt nozīmē, ka pašreiz jāparedz ieguldījumi jauniešu vajadzībām, lai veidotu tādu nākotni, kur visiem ir iespēja īstenot savu potenciālu.

• Ieguldījumi jauniešu vajadzībām

Eiropas Jaunatnes forums uzskata, ka ES ir jāvirza savi līdzekļi vides ziņā ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes un sociālās kohēzijas atbalstam, kur svarīgākais ir cilvēki un viņu vajadzības, īpašu uzmanību pievēršot jauniešiem un jauniešu organizācijām. Veidojot jaunu ES, vairāk uzmanības jāpievērš inovācijām, kohēzijai

un jauniešiem. Ieguldījumi ir īpaši svarīgi, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītību, novērstu jauniešu bezdarbu, mudinātu jauniešus izvēlēties videi draudzīgu darbavietu un lai atbalstītu jauniešu uzņēmējdarbību.

• Sabalansēts, uz izaugsmi vērsts budžets

Dalībvalstīm ir jāveido pozitīvs vidēja termiņa un ilgtermiņa sabalansēts budžets, lai tas nelabvēlīgi neietekmētu labklājību un lai nepieļautu, ka mūsdienu jauniešiem būs jāmaksā par mūsu parādiem.

• Jauniešu līdzdalība

ES var piemērotāk aizsargāt jauniešu tiesības, nodrošinot jauniešu atbilstošu līdzdalību politisku lēmumu pieņemšanas procesā par viņiem aktuāliem jautājumiem — par mums tikai ar mums. ES ir jāveic konkrēti pasākumi, lai īstenotu Lisabonas Līgumā noteiktās saistības, lai mudinātu jauniešus piedalīties Eiropas demokrātiskajā dzīvē. Turklāt Jaunatnes forums aicina ES dalībvalstis samazināt vēlētāju vecumu, lai no 16 gadu vecuma varētu piedalīties visās vēlēšanās, tostarp Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Un mudina politiskās partijas izvirzīt vēlēšanām jauniešu kandidātus.

• Eiropas Jaunatnes foruma atzinība

Eiropas Jaunatnes forums ir Eiropas jauniešu organizāciju platforma, un visām ES iestādēm (tostarp Eiropas Parlamentam) Jaunatnes forums ir ilgtspējīgi jāatzīst par galveno līdzdalībnieku un ir jānodrošina atklāts, pārredzams un regulārs dialogs par visām jauniešiem aktuālām politikas jomām un pasākumiem.

• Pilnveidotāka tiešā demokrātija

Eiropas Jaunatnes forums atbalsta priekšlikumu ieviest starptautiskus vēlēšanu sarakstus Eiropas Parlamenta vēlēšanās, lai tajās nodrošinātu Eiropas iedzīvotāju tiešāku līdzdalību.

Daudzi dalībnieki atbalsta šo Jaunatnes foruma, tā dalībnieku un visas Eiropas jauniešu organizāciju viedokli. Īstenojot kampaņu „LoveYouthFuture”, daudzas idejas atbalstīja 240 Eiropas Parlamenta kandidāti un 85 EP deputāti, kas pārstāv dažādas politiskās grupas un valstis.

*EYE norise nebūtu iedomāja bez 250 brīvprātīgajiem palīgiem no Strasbūras

Idejas šodien, rīcība — rīt. Jaunieši labākai Eiropai

Eiropas Jaunatnes dienu nobeiguma sanāksmē Eiropas Parlamenta plenārsēžu zālē referenti izklāstīja apkopotos priekšlikumus labākai Eiropai un iesniedza tos Doris Pack, EP deputātei, Kultūras un izglītības komitejas priekšsēdētājai un Eiropas Parlamenta pārstāvei.

Lai gan bija aizvadīta pasākumiem bagāta nedēļas nogale, kurā notika daudz apspriežu un debašu, lomu spēles, kultūras un sporta pasākumi, kā arī vakara koncerti un sarīkojumi, svētdienas rītā plenārsēžu zālē bija ļoti daudz dalībnieku, kuri vēlējās uz klausīt un apspriest pasākuma norises laikā izvirzītos priekšlikumus un galīgos secinājumus, kas tika izdarīti pēdējās divās dienās. Tāpēc oficiālais noslēguma pasākums izvērtās par vēl vienām debatēm, kas deva daudz vielas pārdomām un stimulu turpmākām apspriedēm.

Desmit EYE referenti izklāstīja galvenos priekšlikumus saistībā ar piecām jomām, un klausītāji varēja paust savu viedokli un sniegt priekšlikumus.

Eiropas Jaunatnes foruma pārstāve Johanna Nyman pastāstīja par idejām labākai Eiropai jauniešu bezdarba jomā un uzsvēra ES atbildību šajā jomā. Viņa norādīja:

„ES politikai ir jābūt tādai, lai izveidotu kvalitatīvas darbavietas jauniešiem. Ir jāveido „jauna” Eiropa, jāparedz ieguldījumi jauniešiem un jāizstrādā jauns sociālais nolīgums. Eiropas garantija jauniešiem var būt viens no risinājumiem jauniešu bezdarba problēmai, tomēr šajā jomā ir jāiegulda vairāk līdzekļu, un jaunieši ir jāiesaista plānošanas, īstenošanas un novērtēšanas procesā. Svarīgākais vēstījums, ko

vēlamies nosūtīt, ir tas, ka jauniešus nedrīkst vainot par to, ka ir jauniešu bezdarbs, jo tā ir visas sabiedrības problēma. Šī problēma ir jārisina nekavējoties.”

ARTE televīzijas kanāla pārstāvis Jean-Francois Gerard uzskaitīja dažas idejas digitālās revolūcijas jomā un norādīja, ka Eiropas Jaunatnes dienu dalībnieki ir īpaši ieinteresēti digitālo iespēju uzlabošanā. Pirmkārt, tika ierosināts izveidot pirātisma rādītāju — nelielu logu datora ekrānā, kas datnes atvēršanas vai lejupielādes brīdī informē lietotāju par to, vai pastāv risks saistībā ar autortiesību pārkāpumu. Otrkārt, tika ierosināts izveidot Eiropas antivīrusa programmu, apkopojot dalībvalstu tehnoloģijas un zināšanas, kas vajadzīgs, lai izveidotu vienotu antivīrusa programmu par pieņemamu cenu, tādējādi aizsargājot Eiropas iedzīvotājus no vīrusiem un spieģprogrammatūrām. Treškārt, tika ierosināts uzlabot digitālo demokrātiju, lai iedzīvotāji varētu balsot tiešsaistē.

Ada Reichhart uzskaitīja dažus priekšlikumus par ES ilgtspēju un dalījās ar savu darba pieredzi Strasbūras pašvaldībā. Galvenokārt tika uzsvērts tas, ka pašreizējā krīze vides jomā ir sociāla problēma un ka nedrīkst pieļaut, ka tā kļūst arī par ekonomikas problēmu:

Ziņojuma secinājumi

– „Lai veidotu labāku Eiropu, ir jāmaina mūsu ikdienas paradumi — jāsamazina enerģijas pieprasījums, jāpārskata ražošanas un patēriņa sistēma un jāiegulda līdzekļi atjaunojamos energoresursos, lai veicinātu pāreju uz ilgtspējīgu enerģētiku.”

L'Institut d'études politiques de Strasbourg et de l'École nationale d'administration (IEP/ENA) pārstāvis Paul Girard norādīja, ka attiecībā uz Eiropas nākotni ir ļoti svarīgi informēt dažāda vecuma Eiropas iedzīvotājus par riskiem, kas ir saistīti ar personas datu atklāšanu tiešsaistē. Viņš arī aicināja ieviest standartizētu Eiropas vēlēšanu sistēmu un izveidot kopēju enerģētikas tirgu, lai samazinātu atkarību no valstīm, kas nav ES dalībvalstis, piemēram, Krievijas, kas var izdarīt spiedienu uz ES dalībvalstīm.

Eiropas Padomes pārstāvis László Földi dalījās ar savu viedokli un priekšlikumiem labākai Eiropai, ņemot vērā Eiropas vērtības un uzsverot šādus aspektus, — Eiropas identitāte, Eiropa un pasaule, Eiropas problēmas, cilvēktiesības, vārda brīvība, naida runa, jauniešu līdzdalība un jauniešu iespējas:

„Eiropas iedzīvotājiem ir jāapsver tas, ko nozīmē būt Eiropas iedzīvotājiem 21. gadsimtā. Savienība ir pamats cilvēktiesībām un demokrātiskām vērtībām, un vienlaikus arī galamērķis migrantiem un patvēruma meklētājiem. Turklāt Eiropā pašlaik atdzimst nacionālisms, ekstrēmisms un neiecietība.”

Divi organizatori — Eiropas Jaunatnes preses pārstāve Katarzyna Mortoņ un Eiropas Jaunatnes foruma pārstāvis Peter Matjašič aicināja dalībniekus uzrakstīt priekšlikumus labākai Eiropai un atstāt tos priekšlikumu kastītē, kas atrodas ārpus telpām, proti, „YO!Village” ciematā. Šos priekšlikumus varēs apskatīt Islaicīgā izstādē Eiropas vēstures namā.

Pēcpusdienā dalībnieki devās prom, tomēr daudzi jautājumi vēl netika atbildēti. Kāpēc tik daudzi Eiropas Parlamenta deputāti atcēla līdzdalību paneļa apspriedēs? Kāpēc šajā pasākumā nepiedalījās Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs Martin Schulz? Kur bija Eiropas Savienības daudzveidība — jēdziens, kas tika minēts daudzās aktivitātēs, bet kāpēc pasākuma runātāji ne vienmēr minēja to? Pēc trīs dienu spraigām apspriedēm ir skaidrs, ka jaunieši, kas piedalījās šajā pasākumā, vēlas iesaistīties Eiropas politikas veidošanā. Gandrīz 5500 dalībnieku palīdzēja radīt daudzas lieliskas idejas labākai Eiropai, un pašreiz jārikojas ievēlētajiem EP deputātiem, jo viņu uzdevums ir tās īstenot.

Ideju kastē krājas priekšlikumi labākai Eiropai

Fakti un skaitļi

5 380: kopējais EYE dalībnieku skaits (visi dalībnieki vecumā no 16 līdz 30 gadiem)

5 135 dalībnieki no ES dalībvalstīm

92 dalībnieki no kandidātvalstīm

153 dalībnieki no citām valstīm

600 jauniešu piedalījās Euroscola īpašajos pasākumos

10 000 cilvēku piedalījās Yo!Fest pasākumos (koncertos, ballītē)

± 500 runātāju, moderatoru un pasākumu vadītāju

250 brīvprātīgo

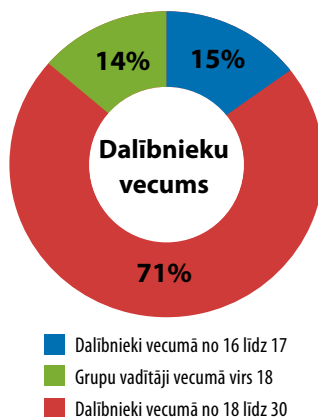
Vairāk nekā 200 dažādu pasākumu

14 000 tvītu ar tagu #EYE2014, nosūtīti 3 dienās

Dalībnieku tautība

Dalībnieku vecums

Pateicamies visiem oficiālajiem EYE2014 partneriem.

Eiropas Jaunatnes dienu (EYE) tīmekļa vietne:

<http://www.ey2014.eu>

Eiropas Jaunatnes dienu (EYE) Facebook profils:

<http://epfacebook.eu/ey2014>

Eiropas Jaunatnes dienu (EYE) Twitter profils:

https://twitter.com/EP_YouthEvent

#EYE2014

Pasākuma video var noskatīties šajā tīmekļa vietnē:

<http://www.europarl.europa.eu/ey2014/en/streaming.html>

Ziņojumu sagatavoja Eiropas Jaunatnes prese
ar Eiropas Jaunatnes foruma komentāriem, 2014. gada jūnijs.

